

Marosszentkirály a hatodik legnépesebb település

Elkészült a bölcsőde



Az új bölcsőde

Fotó: Nagy Tibor

A 2022-es népszámlálás előzetes eredményei alapján Marosszentkirály a hatodik legnagyobb lélekszámú település a megyében Marosvásárhely, Szászrégen, Segesvár, Dicsőszentmárton és Marosludas után, Szovátát és Marosszentgyörgyöt is megelőzve – tudtuk meg múlt szerdai látogatásunkkor Bharta Szabolcs alpolgármestertől. Az előljárási elődjével, a hivatalban jelenleg tanácsadóként tevékenykedő Gál Sándorral közösen tájékoztatott a községbeli újdonságokról.

– A 2011-es népszámláláson hatezer körül mozgott, azóta pedig szinte megkétszereződött a szentkirályi lakosok száma, a mostani első adatok szerint 10.140-en vagyunk. Ilyen népességszám mellett egyértelmű az igény bizonyos beruházásokra. A legfontosabb ezek közül az új bölcsőde – mondta Gál Sándor.

A – községbe szép számban beköltözött – fiatal családok számára igen fontos létesítmény a regionális operatív programon keresztül évekkel ezelőtt lehvott támogatásból épült fel. A 2,33 millió értékű beruházás kivitelezési tervét 2021 tavaszán írták alá. Mivel időközben megdrágultak

Nagy Székely Ildikó

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Civil sziget Marosvásárhely főterén

Szombaton ismét „civil szigetté” változott Marosvásárhely főtere, immár 20. alkalommal tartották meg a civil szervezetek vásárát, a Maros megyei nemkormányzati szervezetek egyik legjelentősebb nyilvános eseményét, ahol a városlakók megismerhetik a környékükön tevékenykedő szervezetek tevékenységét.

4.

Sikerese volt a jubileumi TDK

Május 13-án este az Imperial szálloda konferenciatermében megtartott díjátadó ünnepséggel ért véget a Marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem hallgatóinak jubileumi Tudományos Diákköri Konferenciája, a 30. TDK.

5.

Megújult a református templom

Sövényfalván május első vasárnapján a református templom és a parókia felújítását hálaadó istentisztelettel, kopjafaavatással és az édesanyák köszöntésével ünnepelték.

9.



OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. május 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Kell még destabilizálni?

Mózes Edith

Mozgalmas hét volt a romániai belpolitikában az egymást érő zavargások, tüntetések miatt. A minap az AUR hozta a formáját a parlamentben és a parlament előtt. Ennek kapcsán mondta a kormányfő: „Romániát nem kell destabilizálni”. Hát ennél jobban nem is kell!

Az AUR, mint mondtuk, hamisítatlan botrányt kavart a parlamentben és azon kívül. De nem ez az egyetlen probléma: a koalícióban is csak a fogukat összeszorítva viselik el egymást a partnerek. Az elmúlt napokban az RMDSZ a kormányból való kilépéssel is fenyegetőzött. Amitől a PSD elnöke dühös lett, ugyanis az RMDSZ nem vállalta a különleges nyugdíjakat megszüntető törvény felelősségét. „Elnézést kérek, amiért nem kértem engedélyt az RMDSZ-től arra, amit tenni akarok, mondta, hozzátéve: „Mielőtt véleményt mondanának, kérdezzenek meg engem. Nem folytathatom politikusként, miniszterelnökként, ha nem oldom meg ezt a problémát”. A miniszterelnöki szék várományosa mégsem fogadná el a nacionalista AUR támogatását.

Közben felerősödött a nyugatellenes retorika, gomba módra elszaporodtak a nacionalista pártok. Az ukrajnai háború és a közelgő választások összefüggésében Romániában egyre több zsebpárt jelenik meg, nemcsak nacionalista, de Nyugat-ellenes retorikával, összeesküvés-elméletek követőivel. A Bukaresti Bírószág irataiból

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

16., kedd
A Nap kel
5 óra 48 perckor,
lenyugszik
20 óra 50 perckor.
Az év 136. napja,
hátravan 229 nap.

✦ Isten éltesse!
Ma **MÓZES** és **BOTOND**,
holnap **PASZKÁL** napja.
PASZKÁL: görög eredetű, latin
közvetítéssel honosodott meg ná-
lunk, jelentése: húsvét. A név arra
utal, hogy a csecsemő az ünnep
idején született.

IDŐJÁRÁS

Változékony
Hőmérséklet:
max. 26 °C
min. 13 °C



VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2023. május 15.	
1 EUR	4,9365
1 USD	4,5435
100 HUF	1,3367
1 g ARANY	294,4610

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

A Tatár-hágó előtere – könyvbemutató

Május 16-án, ma 17.30 órakor bemutatják Dáné Tibor A Tatár-hágó előtere című könyvét a marosvásárhelyi Bolyai utca 10. szám alatti Gemma Book Caféban. A második világháborús emlékirat szerkesztőjével, Vallasek Júliával, a szerző unokájával Daray Erzsébet beszélget. Az eseményre a belépés ingyenes, a helyeket érkezési sorrendben lehet elfoglalni. A szervezők kérik mindazokat, akik fogyasztani szeretnének, hogy a könyvbemutató kezdete előtt egy negyedórával érkezzenek, hogy a baristák felvehessék és elkészíthessék a rendeléseket.

Endurocross Csittszentivánon

A csittszentiváni motorsportpályán május 20-án, szombaton XI. alkalommal szerveznek motorsportversenyt. A jelentkezők 7 órától 10 óráig iratkozhatnak fel, majd 10 óra után kategóriánként megteszik a próbaköröket. 12 órakor startol a verseny, 16 órától meglepetésre lehet számítani. A motoros rendezvényt Gálfi Csaba Zalán és Györfi Levente szervezi.

Meseíró pályázat

A marosvásárhelyi állatkert elindította az Állati jó találkozások elnevezésű programjait, amelyek célja, hogy a látogatók testközelből ismerjék meg az állatokat, és ezáltal részt vegyenek a fajok védelmében. Az Állati jó találkozások meseíró pályázatra olyan meséket várnak, amelyekben jelen van a találkozás, a mese révén az olvasók ismerjék meg a szereplők jellemzőit, és tanulságos legyen a történet. A pályázatra egy személy egy írást küldhet be, amelynek terjedelme legfeljebb egy A4-es gépelt oldal. A meséhez illusztrációt is lehet mellékelni, de ez nem képezi az elbírálás tárgyát. Két korcsoportban lehet pályázni: az első korcsoportban a jelenleg harmadik és negyedik osztályosok, a másodikban a jelenleg ötödik és hatodik osztályosok munkáit fogadják. Nevezési díj nincs. Beküldési határidő május 22., a biológiai sokféleség nemzetközi napja. A munkákat az i.halmagyi@zootirgumures.ro címre várják. Az eredményhirdetést június 5-re, a környezetvédelem világnapjára tervezik.

Fába vésett szentek

A csíksomlyói pünkösdi búcsú programjába illeszkedően május 25-én, csütörtökön 17 órakor megnyílik Demeter József maroszentannai faragó Fába vésett szentek című tárlata. A DEMIART KFT. vezetőjének alkotóműhelyében készülő szobrok, domborművek a világ minden tájára eljutnak. A kiállítás anyaga az elmúlt 25 év példányaiból áll össze. A tárlaton több mint félszáz, stációkat ábrázoló domborművet, valamint Mária, az apostolok, az Árpád-házi szentek szobrai tekinthetők meg az érdeklődők. A kézi faragású, finoman megmunkált alkotások egyediek. A kiállítás május 25-29. között tekinthető meg Csíksomlyón, a Szék útja 123. szám alatt, a volt községháza épületében, naponta 9-19 óra között.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Anton Saburov vezényelte a Zenei Napok nyitóhangversenyét

Csíky Csaba

Csajkovszkij b-moll – op. 23 – zongoraversenyével nyitott (szólista Josu de Solaun spanyol-amerikai zongoraművész), majd szünet után S. Rachmaninov Szimfonikus táncok, op. 45. című művét vezényelte.

A zongoraversenyt Csajkovszkij Rubinsteinnek akarta ajánlani, de ő olyan lesújtóan nyilatkozott róla, hogy helyette Hans von Bülownak dedikálta, és ő be is mutatta Bostonban 1875. október 25-én. Az ottani zenekritikus – John S. Dwight – „rettenetesen nehéz, furcsa, vad, ultra orosz” versenyműnek nevezte, és feltette a kérdést: „Megszerezhettünk-e valaha is egy ilyen zenét?” A zongoraversenyt hamarosan Európa-szerte játszották, s az orosz dallamosság szinte felülmúlhatatlan szépséggel és melegséggel csengett ki most is a Saburov vezette zenekarból.

Szimfonikus táncok, op. 45, egy háromtételű zenekari szvit, amelyet 1940 októberében írt Rachmaninov. Ez az utolsó nagy kompozíciója, amelyet teljes egészében az

Egyesült Államokban írt. A munka lehetővé tette számára, hogy nosztalgiazzon az általa ismert és szeretett Oroszországról, ugyanúgy, mint a 3. szimfóniában, és összefoglalja az egyházi énekek iránti, egész életén át tartó rajongását. Az első táncban 1. szimfóniájának nyitótémáját idézi, amely maga is az orosz egyházzene jellemző motívumokból származik. A kísérteties második tancot néhány vázlatban „szürkülőnek” nevezték. A fináléban mind a Dies Irae-t, mind a „Boldog vagy, Uram” (Blagosloven yesi, Gospodji) éneket idézi az „Egész éjszakai virrasztás”-ból, mely a feltámadást képviseli. Az Egész éjszakai virrasztás kilencedik tételének szövege valójában azt meséli el, hogy a gyászolók felfedezték Krisztus üres sírját és a Feltámadt Urat. A feltámadás téma végül győzedelmeskedik (a kottában erre a helyre írta Rachmaninov a „Halleluja” szót).

Saburov nagyvonalú lendületével, mély tüzével, küzdelmekre teremt erejével valóban méltó az ilyen legnagyobb szabású zenék tolmácsolására. A közönség rendkívüli lelkesedéssel ünnepelte a művészeket.

Közigazgatás-tudomány a májusi Korunkban

A közigazgatás a közpolitikák megvalósítása, a kormányzati intézmények igazgatása és a nonprofit intézmények irányítása – de nem utolsósorban tudományos diszciplína is. A politikatudomány egy olyan alterülete, amely kifejezetten igazgatási céllal készít fel köztisztviselőket a kormányzati és nonprofit szektorban való munkára. Sokrétű kutatási terület, amelynek alapvető célja a kormányzat működését elősegítő menedzsment és politikák előmozdítása, a kormányzati döntéshozatal tanulmányozása, maguknak a politikáknak, az azokat létrehozó különböző inputoknak és az alternatív politikák létrehozásához szükséges inputoknak az elemzése. A lapszámban közölt tanulmányok ezt a területet járják körül, különös tekintettel a hazai, konkrét kihívásokra és megoldáslehetőségekre.

A tartalomról: Kocsis János Balázs: Térátmenetek – a város és pereme; Csák László: A felsőfokú közigazgatás-oktatás jövője Erdélyben; Lőrinczi Dénes: Rend az öngazgatáshoz; Tóth Szabolcs Barnabás: Közigazgatási törvények fogadtatása Háromszéken a helyi sajtó tükrében. 1925–1930; Lakatos Artur – Veres Dávid-Gábor: A prefektusi hivatal működése Romániában; Sztakics István Attila: A területi-közigazgatási egységek köz- és magánvagyonának az ügykezelése; Szabó M. Sándor: Az EU-s pályázatok hatása a LEADER program keretében Brassó megye északkeleti kistérségében; Csósz Csongor: A romániai konszolidált államháztartás jövedelmének elemzése és összehasonlítása a svédországi állami költségvetés jövedelmeivel a 2006–2021-es periódusban; Antalka Ágota: A koronavírus, a háború és az infláció hatása az egyénekre és a munkahelyi viszonyokra.



KORUNK
FÓRUM • KULTÚRA • TUDOMÁNY

ANTALKA ÁGOTA
CSÁK LÁSZLÓ
CSÓSZ CSONGOR
DEMÉNY PÉTER
EYEDIMESSE
FIZAKAS LÁSZLÓ
A. GERGELY ANDRÁS
KOCIS JÁNOS BALÁZS
LAKATOS ARTUR
LŐRINCZI DÉNES
OLÁH ANDRÁS
SZEKELY ZSUZSÁNA
SZABÓ M. SÁNDOR
SZTAKICS ISTVÁN
ATTILA
TÓTH SZABOLCS
BARNABÁS
VERES DÁVID-GÁBOR

5
III. FOLYAM
2023.
MÁJUS

KÖZIGAZGATÁS-TUDOMÁNY

Pünkösdi zarándoklat a Mária-út Maros megyei szakaszán

A Mariazell és Csíksomlyó közötti 1400 km hosszú, gyalog 60 nap alatt megtehető út része a négynapos, közel 100 km-es Maros megyei szakasz, amelyet az Erdélyi Kárpát-Egyesület Marosvásárhelyi Osztálya épített ki és tart karban. Idén két, Budapestről, illetve Máriapócsról elindult zarándokcsoporthoz lehet csatlakozni, akár egy napra is. Az egyesület tagjai a következő program szerint vezetik a csoportokat: I. csoport – május 16., kedd: Nagysármás–Mezőmadaras, 32 km (Ábrám Zoltán, tel: 0745-764-297); május 17., szerda: Mezőmadaras–Maroszentgyörgy, 20 km; május 18., csütörtök: Maroszentgyörgy, pihenőnap;

május 19., péntek: Maroszentgyörgy–Jobbágyfalva, 19 km (Szilágyi Zoltán, tel: 0743-652-761); május 20., szombat: Jobbágyfalva–Sóvárada, 25 km. II. csoport – május 18., csütörtök: Nagysármás–Mezőmadaras (Pánczél Tibor, tel: 0755-052-774); május 19., péntek: Mezőmadaras–Maroszentgyörgy; május 20., szombat: Maroszentgyörgy–Jobbágyfalva (Kiss Zoltán, tel: 0733-953-440); május 21., vasárnap: Jobbágyfalva–Sóvárada (Both János, tel: 0744-678-823). A résztvevők az indulási pontig, illetve az érkezéstől tovább egyénileg utaznak. Kapcsolattartó: Szilágyi Eszter, tel. 0770-373-530.

RENDEZVÉNYEK

Szalonna és bandája Marosvásárhelyen

A BorzsaVári zenekarral közös koncertturnéja során május 16-án, ma déli 12 órakor a Spectrum Színházban, 19 órakor a Maros Művészegyüttes kövesdombi termében lép közönség elé Szalonna és bandája.

Egy filozófus a Székelyvárosból

Május 19-én, pénteken 16 órától a Gemma könyvesboltban kerül sor a Jákfalvi Magdolna és Kékesi Kun Árpád által szerkesztett Egy filozófus a Székelyvárosból című beszélgetőkönyv bemutatására. A bemutatón a szerkesztők folytatják a kötet forrását képező beszélgetést a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem történetéről Béres Andrással.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és télfax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.



642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Románia kivonta a szolgálatból MiG-21 Lancer vadászrepülőgépeit

A román légierő kivonta hétfőn az utolsó, orosz gyártmányú, izraeli segítséggel felújított MiG-21 Lancer típusú vadászrepülőgépeit is a szolgálatból, ezentúl az amerikai gyártmányú F-16-os harci gépeivel és a NATO-szövetségesek támogatásával fogja légtérének védelmét biztosítani – közölte a védelmi minisztérium (MAPN).

A legfelsőbb védelmi tanács (CSAT) egy évvel ezelőtt döntött arról, hogy a légierőnél még használatban lévő MiG-21 Lancer szolgálati ideje idén májusban lejár, miután tavaly márciusban egy ilyen típusú vadászgép lezuhanása nyolc emberéletet követelő kettős tragédiát okozott a légierőnél, ugyanis a pilóta keresésére küldött mentőhelikopter is lezuhant.

Románia sosem közölte hivatalosan, hány bevethető MiG-21-e maradt használatban abból a 110 vadászgépből álló flottából, amellyel három évtizede rendelkezett, de a szaksajtó a számukat 30-40-re becsülte. A több mint hatvan éve szolgálatban lévő, az 1990-es években a Lancer-program keretében korszerűsített vadászrepülőgépek közül több mint húsz hajtott végre kényszerleszállást, vagy zuhant le az utóbbi három évtizedben: a balesetekben a média szerint 11 pilóta életét vesztette, 15 katapultált.

Az országban 2019 márciusában állt szolgálatba az első, Portugáliából beszerzett, 16 használt F-16-os gépből álló repülőraj. A védelmi tárca korábbi közlése szerint az országnak legalább három, egyenként 16 többcélú harci gépből álló repülőrajra van szüksége légtér védelméhez. Románia tavaly írt alá szerződést Norvégiával további 32 használt F-16-os harci repülőgép megvásárlásáról. Ezeket várhatóan idén és 2024 folyamán fogják leszállítani.

A MiG-21 Lancer utolsó útja a bákói légitámaszpontra vezetett, ahol „nyugdíjba” vonulnak. Búcsúztatásukra Románia két legfontosabb légitámaszpontján – Aranyosgyéresen és a fővárost a Fekete-tengerrel összekötő közlekedési folyosó Duna-hídja mellett található Borceán is – ünnepséget rendeztek az aktív és veterán pilóták, illetve családtagjaik részvételével.

Az Aviația magazin repülési szakportál korábban közölte: tavaly ősszel lejárt a bákói Aerostar hadiipari cégnek az MAPN-nel kötött, a MiG-ek karbantartásáról szóló szerződése. A harci szolgálatból kivont gépekről a lap szerint most leszerelik a kényesebb, illetve újrahajtható műszereket, és hosszú távú megőrzésre helyezik el a 95-ös bákói légibázison. (MTI)

28 évre ítélték a Szent Ferenc Alapítvány gyerekeket bántalmazó volt nevelőjét

Jogerősen 28 évi letöltendő börtönbüntetésre ítélték a Dévai Szent Ferenc Alapítvány egyik volt nevelőjét, akit a gondjaira bízott gyermekek szexuális és fizikai bántalmazásában talált bűnösnek a marosvásárhelyi táblabíróság – közölte szombaton a Maszol.ro kolozsvári hírportál, a gyermekmentő hálózatot alapító és vezető Bőjte Csaba ferences szerzetes Facebook-bejegyzésére hivatkozva.

K. Sz.-t 36 bűncselekmény elkövetése miatt állította bíróság elé az ügyészség. A vádirat szerint 2007 és 2017 között a tusanádfürdői Szent László Gyermekvédelmi Központ, majd a Kászonalitiz községhez tartozó kászoniimpéri Szent Katalin Otthon nevelőjeként a rábízott fiúgyermekek közül kettőt megerőszakolt, tizenegyet szexuálisan bántalmazott, tízet megrontott, tizenháromat fizikailag bántalmazott, egynek pedig veszélyeztette a testi épségét. Több esetben azonos áldozatról van szó, a sértettek száma összesen tizenöt, mindegyikük kiskorú (a legkisebb 8 évesnél kisebb, a legnagyobb 16 éves) volt az elszendvedett szexuális, illetve fizikai abúzusok idején.

A hajdani nevelőt első fokon 30 évi börtönbüntetésre ítélték meg tavaly júliusban. A táblabíróság jogerős döntésben a kétrendbeli nemi erőszakból csupán egy elkövetését találta bizonyítottnak, amelyért a nemi erőszak esetében kiszabható

legnagyobb, 10 évi börtönbüntetést szabta ki, majd ehhez a többi bűncselekmény elkövetéséért kiróható, összesen 54 évi börtönbüntetés egyharmadát hozzáadva állapította meg a 28 évi halmazati börtönbüntetést.

A végleges bírósági döntést hírül adva Bőjte Csaba arra kérte híveit: imádkozzanak a gyermekek testi és lelki épségéért.

Tavaly júliusban, amikor az elsőfokú ítélet kapcsán először kapott sajtónyilvánosságot a Szent Ferenc Alapítványt megőrzésére, munkájuk lelkiismeretes folytatására bátorította munkatársait a ferences szerzetes. Felidézte: hat évvel korábban a gyermekek panaszai alapján maga tett feljelentést a volt nevelő ellen, viszont kiemelte, hogy számos átvilágítás és a hosszas nyomozás eredményeképp kizárólag K. Sz. bűnösségét állapították meg a hatóságok, sem őt, sem mást nem marasztalt el a bíróság.

A Bőjte Csaba által 1993-ban létrehozott Szent Ferenc Alapítvány (a Magnificat.ro honlapon elérhető információk szerint) 24 bentlakásos és 20 napközi otthont működtet magánadományokból és közpénzekből Romániában, fennállásának három évtizede alatt pedig mintegy hatezer nehéz anyagi helyzetben élő vagy elhagyott gyerek neveléséről és ellátásáról gondoskodott. (MTI)

15 százalékkal csökkent az első negyedévben a lakosság villamosenergia-fogyasztása

Románia villamosenergia-fogyasztása 8,8 százalékkal (12,7 millió megawattóra) csökkent 2023 első három hónapjában a tavalyi év azonos időszakához képest, ezen belül a lakossági fogyasztás 15,1 százalékkal (3 millió MWh alá) csökkent – közölte hétfőn az országos statisztikai intézet.

Az első negyedévben a gazdaság áramfogyasztása 6,4 százalékkal (9,59 millió MWh-ra) csökkent, a közvilágításra pedig 29,1 százalékkal kevesebb (0,105 millió MWh) villamos energiát használtak el.

Románia villamosenergia-termelése 5,4 százalékkal (15,68 millió MWh-ra) nőtt a tavalyi első negyedévhez viszonyítva. A villamosenergia-import 20,5 százalékkal (1,69 millió MWh-ra) csökkent, a kivitel 113,3 százalékkal (3,11 millió MWh-ra) nőtt az első három hónapban. A berendezések üzemeltetése és a hálózati veszteség 1,56 millió MWh-t tett ki.

Az elsődleges energiaforrások tekintetében Románia mintegy 41,5 százalékkal importra szorult. A hasznosuló energia alapján kőolajmenyiségre átszámolva Románia az első negyedévben 7,94 millió tonna kőolaj-egyenértékű (tonne of oil equivalent – toe) energiamennyiséget használt fel, ebből 4,64 millió toe származott hazai termelésből, a többi importált.

Románia kőolajtermelése 3,7 százalékkal csökkent, kőolajimportja 28,6 százalékkal nőtt. Románia az első három hónapban felhasználta 2,8 millió tonna kőolaj csaknem 75 százalékát importálta.

A földgáz területén fordított a helyzet: a saját termelés 7,2 százalékkal nőtt, az import pedig a tavalyi első negyedév szintjének 33,7 százaléka (66,3 százalékkal) csökkent. A felhasználott 2,16 millió toe földgáz 88,9 százaléka származott hazai termelésből, 11,1 százaléka importból. (MTI)

Recep Tayyip Erdogan nyert az államfőválasztáson, de második forduló szükséges

Recep Tayyip Erdogan hivatalban lévő elnök 49,51 százalékkal megnyerte Törökországban a vasárnapi államfőválasztás első fordulóját, de az abszolút többség hiányában május 28-án második forduló szükséges tartani – közölte hétfőn Ahmet Yener, a török Legfelsőbb Választási Tanács (YSK) elnöke ankarai sajtótájékoztatóján a belföldi szavazatok 100 százalékának feldolgozottságánál. A nem hivatalos végeredmény kihirdetésekor Yener elmondta: Kemal Kilicdaroglu

fő ellenzéki jelölt a szavazatok 44,88 százalékát szerezte meg.

Hozzátette: a külföldi szavazatok közül még 35 874 feldolgozása hátravan, de így is kijelenthető, hogy egyik jelölt sem érte el az 50 százalékos plusz egy voksot.

A fennmaradó néhány százalékon két másik jelölt osztozik.

A május 28-i második fordulón a most legjobban szereplő két jelölt mérkőzik majd meg, tehát Erdogan és Kilicdaroglu. (MTI)

Ország – világ

Hétfőn elkezdődött a speciális érettségi

Hétfőn elkezdődött a tantárgyversenyeken és a nemzetközi sport- és művészeti vetélkedőkön részt vevő végzős diákok speciális érettségije. A hétfői írásbeli vizsgán valamely kisebbség nyelvén tanuló diákok tudását mérték fel anyanyelvűből. Május 16-án a szak kötelező tantárgyából, szerdán a szaknak megfelelő választott tantárgyból írásbeliznek a diákok. Csütörtökön lesz az írásbeli vizsga román nyelv és irodalomból. Pénteken a román nyelvi és anyanyelvi, május 22-23-án az idegen nyelvi, 24-én a digitális kompetenciákat vizsgálják, 25-én tartják a nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok anyanyelvi kompetenciáit felmérő vizsgát. Az eredményeket május 26-án teszik közzé, az óváásokat aznap lehet benyújtani. A speciális érettségi végleges eredményeit május 29-én ismertetik. (Agerpres)

Megengedett az egészségügyi személyzet alkalmazása

Alexandru Rafila vasárnap felszólította a kórházakat, hogy hirdessenek versenyvizsgát a megfelelő működésükhöz szükséges orvosi és asszisztensi állások betöltésére, emlékeztetve arra, hogy a kormány jóváhagyásával megengedett az egészségügyi személyzet alkalmazása a községében. Az egészségügyi minisztert azzal kapcsolatban kérdezték az újságírók, hogy a rezidensvizsgára jelentkező orvosok nem jutnak álláshoz állami kórházakban. Több mint ezer olyan fiatal orvos van, aki a múlt héten letette a szakvizsgát, de nincs állása. Rafila szerint a kormány jóvá fogja hagyni az alkalmazásukat az állami egészségügyben, ehhez azonban a kórházaknak előbb meg kell hirdetniük az állásokat. (Agerpres)

Földrengés volt Vranceában

A Richter-skála szerinti 3,7-es erősségű földrengés volt a hétfőre virradó éjszaka 0:34-kor Vrancea megyében, Vrancea szeizmikus térségében – közölte az országos földfizikai intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 124 kilométeres mélységben történt, epicentruma 36 kilométerre volt Focșani-tól, 62 kilométerre Buzăutól, 74 kilométerre Sepsiszentgyörgytől, 86 kilométerre Brassától. Május eleje óta eddig 14 földrengés következett be Vrancea és Olténia szeizmikus térségében. (Agerpres)

Elfogták a rablókat

Elfogták a rendőrök azt a két férfit, akik vasárnap kiraboltak egy játéktermet az Arad megyei Kisjenőn. Az elkövetőknek két büntársuk volt a játékteremben tartózkodó kliensek között, akiket szintén őrizetbe vettek. A két, balaklavát viselő férfi vasárnap rabolta ki a szerencsejáték-termet. A gyanúsítottak egy pisztolynak látszó tárggyal voltak felszerelvek, és 7500 lejít vittek el. Rendőrségi források szerint a rablás körülbőlül egy percig tartott, a két elkövető a teremben levőket arra kényszerítette, hogy térdeljenek le, és emeljék fel a kezüket. Az egyik rabló a pénztárból kiragadta a pénzt, és betette egy hátizsákba, majd mindketten elszaladtak. (Agerpres)

Kell még destabilizálni?

(Folytatás az 1. oldalról)

kiderül, hogy 2022-ben 33, 2023-ban pedig öt alakulat bejegyzését fogadta el. Kell több a destabilizációhoz, mint jó néhány nacionalista párt?

A szuverenisták listáján szerepel a ROEXIT, a Qanon Patriots Party, az S.O.S. Párt vagy a Romániai Nép Hazafiai Párt (PPR). Ezek az Európai Unióból és más szervezetekből való kilépést követelik, harcolnak az „okkult világrendszer” ellen, és vissza akarják venni „az irányítást saját országuk felett”.

A Qanon Patriots Party (PPQ) célja, hogy az „egészséges hazafias üzenetet képviselje, mindenféle megkülönböztetés nélkül, és egyesítse azokat a románokat, akik hisznek a hazaszeretet értékeiben”. Harcol az „okkult világ” ellen, Brazília-, Oroszország-, India-, Kína-, Dél-Afrika- és Ukrajna-ellenes. Az összeesküvés-elméletek híve, oltásellenes.

Nyugat-ellenes, és Diana Șoșoacă szenátor révén nagyon aktív az S.O.S. Párt. Șoșoacă az egyik leghangosabb az ukrain háború végét illetően, de Románia- és EU-ellenes üzenetek közvetítője is.

2022-ben két formáció is létrejött a nagyobb pártokból való kiválás következtében. Az egyik a Ludovic Orban vezette Forța Dreptei, amely a liberálisok egy csoportjának PNL-ből való távozása után alakult, a másik a REPER, amelyet több volt USR-ista EP-képviselő alapított. Végül ott van Viorica Dăncilă volt miniszterelnök NOI Pártja. Programja a gazdasági nacionalizmuson, az ökológián és a szociális intézkedéseken alapul.

Csak Klaus Iohannis boldog, ugyanis megkapja a Franz Werfel Emberi Jogi Díjat „a romániai és európai emberi és kisebbségi jogokért végzett fáradhatatlan, többoldalú tevékenységéért”.

Színes programok, jó hangulatú találkozások

Civil sziget Marosvásárhely főterén

Szombaton ismét „civil szigetté” változott Marosvásárhely főtere, immár 20. alkalommal tartották meg a civil szervezetek vásárát, a Maros megyei nemkormányzati szervezetek egyik legjelentősebb nyilvános eseményét, ahol a városlakók megismerhetik a környékükön tevékenykedő szervezetek tevékenységét. Az Együtt a közösségért elnevezésű rendezvény nagy érdeklődésnek örvendett, sokan látogattak el a virágóra körüli parkba, ahol a gyerekeket sok érdekes tevékenység várta: sportolhattak, állatokat simogathattak, kézműveskedhettek és ügyességi játékokban is kipróbálhatták magukat.

Menyhárt Borbála

A tevékenységük népszerűsítése mellett a civil szervezetek segerszemléjének a célja önkéntesek toborzása, akik hiányában nem tudják hatékonyan végezni a munkájukat. Ugyanakkor próbálják eljuttatni az üzenetet az emberekhez, hogy személyi jövedelemadó-

jukkal támogassák valamelyik szervezetet. Sajnos az emberek többsége még mindig nem tartja fontosnak, hogy saját személyi jövedelemadójának 2 vagy 3,5 százalékaival valamit kezdjen, és az államkasszában „hagyja”, holott sok kicsi sokra megy alapon hozzájárulhatna például ahhoz, hogy a civilek az ellátottaikon segíthessenek.

Számtalan fórumon hangzott el az utóbbi években, hogy Maros megye szerencsés helyzetben van, országos viszonylatban élen jár a civilek nyújtotta szociális szolgáltatások szempontjából, a szolgáltatások mintegy felét civil szervezetek végzik, átvállalva ezáltal az államra háruló feladatot. A munka, amit szociális téren végeznek, talán nem annyira látványos, de rendkívül fontos, ugyanis az emberek mindennapi problémáiban próbálnak segíteni, megoldást keresni. A civil vásár a nagyközönség előtti bemutatkozás mellett jó lehetőség arra is, hogy a nemkormányzati szervezetek képviselői találkozzanak, tudjanak egymásról, hogy szükség esetén együttműködhesenek annak érdekében, hogy minél hatékonyabban le tudják fedni a városban felmerülő szociális igényeket, ugyanis



Fotó: Nagy Tibor

a rászoruló problémái sokszor annyira összetettek, hogy csak több szervezet együttműködése révén tudnak rajtuk segíteni, a szolgáltatások kiegészítik egymást.

A szombati eseményen harminc szervezet képviseltette magát, nagy részük a szociális szférában, illetve az egészségügyi ellátás terén dolgozik igen aktívan, ellátottak ezreinek a mindennapjait teszik elviselhetőbbé. A fogyatékkal élőket felkaroló Hifa Románia sátránál mozgássérültekkel lehetett beszélni, illetve ki lehetett próbálni, milyen kerekesszékekben ülve közlekedni. Az Alpha Transilvană Alapítvány „háza táján”, a legkisebb vásárlatógatók öröme, gyermek-sarkot állítottak fel, fejlesztő játékokat lehetett kipróbálni, egy trambulín is várta az aprónépet. A gyerekek védelmében munkálkodó „Mentsétek meg a gyermekeket” szervezet sátránál számos kihívással, ügyességi játékokkal készültek,

a Pan Péter erdei óvoda jóvoltából természetközeli élményekkel gazdagodhattak a kisebbek, lehetett csirkét simogatni, a szárnyasoknak eledelt készíteni, valamint növényekkel kézműveskedni. A Maros megyei képzőművészek egyesülete és a Talentum Alapítvány sátránál kedvükre festgethettek, kézműveskedhettek az arra járók. A szervezők egy kis kosárpályát is felállítottak a sportot kedvelő gyerekek számára, illetve gyorsaságukat is összemérhették a hagyományos krossz futóversenyen, amire több korosztály nevezhetett be.

A Solidaritas Egyesület legújabb programját, az otthoni idő- és beteg gondozói szolgáltatást népszerűsítette a vásáron, illetve kíváncsiak voltak a látogatók véleményére annak kapcsán, hogy mi az előnyösebb egy időseknek, ha saját otthonában vagy egy időstthonban ápolják. Az eseményen meg lehetett

ismerkedni többek között a kis sárga oroslán jelkép mögött álló Little People Egyesülettel, amely a kórházi kezelésre szoruló daganatos beteg gyerekeket karolja fel, valamint a cukorbeteg gyerekeket és fiatalokat támogató ASCOTID egyesület munkásságával, hiszen egyre több család szembesül gyereke diabéteszdiagnózisával, ilyenkor pedig létfontosságú a támasz, amit a hasonló helyzetben lévők nyújtanak.

Az esemény fénypontja minden évben a civil szervezetek felvonulása, amelyen idén is szép számban vettek részt a szervezetek, azok önkéntesei, ez is bizonyítja, hogy Maros megye rendkívül gazdag ezen a téren. A vásári hangulatot kulturális műsor tette színesebbé, a virágóra körül fellépett a többi között a marosvásárhelyi Művészeti Líceum fúvózenekara, valamint a kiváló zenei tehetség, a fogyatékkal élő Nyikó Anetta is.



Hétszáz munkahely várt „gazdára”

Pénteken általános állásbörzét szervezett a megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal. Az intézmény a munkaadók és a munkavállalók találkozását hozta tető alá Marosvásárhelyen a Művész moziban, illetve a megye további városaiban (Marosludas, Szászrégen, Segesvár, Dicsőszentmárton és Szováta), ahol a hivatalnak irodái, aleggységei vannak. Az állásbörzén közel hétszáz munkahelyet ajánlottak az álláskeresőknél – tudtuk meg Ștef Gheorghétól, a hivatal vezetőjétől.

Mezey Sarolta

67 cég kínált munkahelyet

– Az állásbörzén való részvétel érdekében 750 potenciális munkaadót kerestünk meg. Ebből 67 cég jelentkezett, Marosvásárhelyen 32, Segesváron és Marosludason 7-7, Szászrégenben öt, Dicsőszentmártonban 13, Szovátán mindössze három. A cégek 685 munkahelyet ajánlottak, ebből 64-et felsőfokú végzettségűeknek: gépészmérnököknek, automatizálási és termelési mérnököknek, projektmenedzsereknek, közgazdászoknak, minőségelemzőknek, gyógyszerészeknek, míg 621 munkahelyet középiskolai vagy általános iskolai végzettséggel rendelkező személyeknek. A munkaadók laboránsokat, betegápolókat, CNC-vezérlésű gépet kezelőket, textilipari szakképzett és szakképzetlen munkásokat, pincéereket, szakácsokat, bárosokat, pékeket, kereskedelmi dolgozókat, autóbádogosokat, hegesztőket, autószerelőket, villanyszerelőket, lakatosokat, eladási ügynö-

köket, árumozgatókat, takarítókat, kézi csomagolókat keresnek – tájékoztató Ștef Gheorghé, aki arról is beszámolt, hogy 802 munkahely iránt érdeklődő személy jelent meg a börzén, ebből 235-en nyilvántartott munkanélküliek voltak.

Érdeklődő volt, de a munkaadók többre vártak

A kínálatot nézve – példákat kiragadva – láthattuk, hogy a Dürkopp Adler Kft. például 29 embert keresett – CNC-gépet kezelőt –, a Hirschmann Automotive Kft. 93 személyt alkalmazna különböző szakmákban, szakképzetlenekeket is, akiket helyben képeznének ki. A Bioeel gyógyszergyár és az Azomureș kombinát is munkatársakat keres, akárcsak a vasúti építkezések részvénytársasága. A maroszentgyörgyi sós fürdőt üzemeltető kft. és a szovátai fürdővállalat közéleti és vendéglátóipari munkásokat alkalmazna.

Kérdésünkre, hogy volt-e elég érdeklődő, a munkaadók elmondták, többen voltak, mint az előző években, azonban kevés olyan, aki megfelelt az elvárásoknak, illetve aki komolyan érdeklődött volna a felkínált munkáért.

Ezért kénytelenek olyan munkaközvetítőkhöz folyamodni, akik külföldi munkavállalókat, főként ázsiai munkásokat toboroznak.

Ștef Gheorghé igazgatót arra kértük, mondja el, hogyan látja a munkaerőpiac alakulását, hiszen tudvalevő, hogy a vállalkozók munkaerőhiánnyal küzdenek, nem találnak elég szakképzett és szakképzetlen munkást.

– Ez nagy gond, sokan még a munkanélküliségi státusukat sem jelentik be a munkaerő-foglalkoztatási hivatalban, pedig ez fontos volna. Az elmúlt években 2000-3000

között volt a munkanélküli-segélyben részesülők száma, most 992-t tartunk nyilván a megyében – mondta az igazgató.

Kérdésünkre, hogy van-e tudomása arról, hány munkavállaló megy el külföldre dolgozni, az igazgató elmondta, hogy erről nincs statisztika.

– Azt látjuk, hogy nagyon sokan vállalnak külföldön munkát. Az ügynökség keretében működik az Eures iroda, amely arra hivatott, hogy az Európai Unióban kínált munkalehetőségeket az érdeklődők tudomására hozza – ezek a munkahelyek garantáltak és biztosak –, de az ügynökségünknek nincs nyilvántartása arról, hogy hányan dolgoznak külföldön.

Meglátásom szerint a legtöbben a munkaerő-toborzó cégek révén jutnak ki külföldi munkára. Ez kockázattal jár, mert nem mindig átlátható a munkaszerződés, sokszor tapasztalni visszaélést – fogalmazott az igazgató.

Jó lenne tiszta képet kapni a munkaerőpiacról, többek közt arról, hogy Maros megyéből hány munkavállaló, főként fiatal helyezkedett el az Európai Unió munkaerőpiacán, miközben ide lassan beszívárog az ázsiai munkaerő. Az igazgató szerint a munkaadók ázsiai munkások alkalmazásához folyamodnak, miután az ügynökség révén nem sikerül helyi munkaerőt találniuk.



Fotó: Nagy Tibor

Sok figyelemre méltó dolgozat

Sikeres volt a jubileumi TDK

Május 13-án este az Imperial szálloda konferenciatermében megtartott díjátadó ünnepséggel ért véget a Marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem hallgatóinak jubileumi Tudományos Diákköri Konferenciája, a 30. TDK. Dr. Szilágyi Tibor professzornak a záróünnepségen elmondott értékelője szerint az a mód, ahogy ilyen szervezett kereteket kap, és a felsőoktatás szervezett részévé válik a tehetséggondozás, „igazából egy hungarikum”.

Bodolai Gyöngyi

Az első országos megmérettetést 1955-ben szervezték az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Magyarországi mintára 1993-ban egy tanteremben tartották meg Marosvásárhelyen az első TDK-t, abból nőtte ki magát a diákság magyar nyelvű rangos tudományos rendez-

vénye, amelynek jellegzetessége, hogy továbbra is egyetemi hallgatók szervezik.

A tudományos diákköri tevékenység az igazi mester és tanítvány közötti kapcsolatot teszi lehetővé, olyan apró titkokat lehet ellesni, amelyek a tankönyvekben nem szerepelnek, és a beszélgetésekkel együtt hozzájárul a gyógyító szakember megbízható tudományos világképének kialakításához. Ez különösen aktuális itt, Marosvásárhelyen, hiszen az egyetemen az ismeretek felmérésére alkalmazott jelenlegi teszrendszer kiöli az orvosi gondolkodás alapvető képességét a diákokból, holott „az igaz orvoslás egy magasabbrendű emberi gondolkodást igényel”, és aki hivatásszerűen végzi, annak „szinte művészet” – hangsúlyozta Szilágyi professzor.

A hallgatók a TDK-n kaphatják meg „az első támogató visszajelzéseket tehetségükről, szorgalmukról, kreativitásukról”, az oktatóknak pedig lehetőséget nyújt „a diákok szakmai jártasságának a megisme-

résére, a szakmai utánpótlás, a PhD-képzésre jelentkezők érdemi toborzására” – hangzott el az értékelés során.

A kezdetekre emlékezett dr. Vass Levente egészségügyi államtitkár is, aki éveken át eredményesen vezette, és ma is támogatja a diákszervezet tevékenységét.

Az idén 156 tagú csapat biztosította a zavartalan munkát hat főszervezővel az élen. A szervezők kitartását és ügyességét bizonyítja, hogy 18 felkért előadót hallgathattak meg az érdeklődők, hírneves magyar professzorokat, orvosokat az anyaországból, a nagyvilágból és a marosvásárhelyi egyetemről.

A gyakorlati ismeretek elmélyítésében nyújtott segítséget az 57 workshop, azaz műhelymunka, amelyeket 77 hazai és hét külföldi meghívott tartott változatos tematikával. Három panelbeszélgetés is szerepelt a programban öt külföldi és egy belföldi meghívottal, a következő témákban: Maradni vagy hazatérni?; Élet a gyógyszerészdiploma után; Iránytű a fogorvosi életpályához.

A műsorában és tudományos értékében nagyon gazdag, kiválóan szervezett 30. rendezvényen az általános orvostan-, a fogorvostan- és a gyógyszerészhallgatók népesítették be öt napon át a különböző helyszíneket. A Kultúrpalota termei mellett a megyei tanács gyűléstermében, a Studium közösségi és konferenciaközpontban, valamint a MOGYTTE gyógyszerészeti karának előadótermeiben hangzottak el a diákok tudományos dolgozatai. A beküldött 213 dolgozathoz, amelyek közül 40-nek a szerzője anyaországi, 173-nak pedig hazai, 10-nek a bemutatása elmaradt. A dolgozatok értékelésében 82 bírálóbizottsági tag vett részt.



Díjkiosztó ünnepség

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Ahogy a bizottságok képviselői a díjátadón beszámoltak, sok figyelemre méltó, hosszú, alapos munkát igénylő, újdonságot tartalmazó, érdekes tematikájú dolgozat született. A szekciónkénti (anatómia, patológia, onkológia; élettan, kórélettan, farmakológia; mikrobiológia, infektológia; általános belgyógyászat; bőrgyógyászat, reumatológia; gasztroenterológia; gyermekgyógyászat; kardiológia; neurológia, idegsebészet, szemészet, fül-orr-gégészet; intenzív terápia; általános sebészet, érsebészet, urológia; nőgyógyászat; ortopédia, traumatológia; megelőző orvostudomány; fogorvostudomány; gyógyszerésztudomány; gyógytorna, sport; poszter) kiértékelést követően a díjazott hallgatók átvették az oklevelet és az ajándékot. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi és Gyógyszerésztudományi Karáról érkezett prof. dr. Kálai Tamás vendégelőadó különdíjat ajánlott fel a legjobb dolgozatot bemutató gyógyszerészhallgatónak. A díjazást a marosvásárhelyi Gedeon Richter Gyógyszergyár is támogatta.

A legígéretesebb dolgozatot bemutató diákok lehetőséget kaptak, hogy a 2005-ös anyaországi TDK-n szerepeljenek, az ideit ugyanis már megtartották.

A díjkiosztás a diákszövetség

által alapított Pávai-emlékdíj kiosztásával zárult.

Varga László, a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség elnöke ismertette a két évvel ezelőtti, 57 éves korában elhunyt anatómiaprofesszor, patológus főorvos úttörő tudományos tevékenységét, aki egyetemi hallgató korában aktív diákszövetségi munkát végzett. Az öt pályamunka értékeléséről dr. Zakariás Zoltán volt diákszövetségi elnök, országgyűlési képviselő számolt be, és ismertette a díjazottat, aki képernyőn jelentkezett be, és mondott köszönetet az elismerésért.

Elhangzott az Amerikai Magyar Orvosok Szövetségének kedvező ajánlata a díjazott diákoknak felajánlott lehetőségekről.

A díjkiosztó ünnepségen szinte minden hozzászóló köszönetet mondott a diákszövetségnek a kiváló szervezésért. A 30. TDK főszervezői Bíró Konrád János, Márton Kincső, Deák Gellért Gedeon, Miklós Noémi, Szabó Benedek Nóra voltak Varga László MMDSZ-elnökkel az élen. A bemondók a hallgatóság ütemes tapsa mellett hosszan sorolták a 30. TDK támogatóinak sorát. Ilyen rendezvényt szponzorálni dicsőség a támogatóknak is.



Varga László MMDSZ-elnök

Korok, elitek és fegyverek

Dávid parittyájától a kiberháborúig

Kaáli Nagy Botond

Az idei Múzeumok éjszakája szerves része volt az intézmény várbeli épületében a múlt héten megnyílt *Korok, elitek és fegyverek* című kiállítás, amely a főszervező Maros Megyei Múzeum fegyvergyűjteményét vonultatja fel – a tárlat a különböző korszakok fegyvereinek és hadi felszereléseinek fejlődését mutatja be az őskortól napjainkig. A kiállított tárgyakkal összefüggésben a harcosok társadalmi helyét és rangját is megjeleníti a kiállítás, hiszen a katonai elit igen gyakran az arisztokrácia soraiból került ki. A tárlat időrendi sorrendben, a pattintott kő-

eszközöktől a mai katonák felszereléséig vonultatja fel a múzeum jelentős fegyvergyűjteményét, mellettük pedig az intézmény tulajdonában lévő legismertebb és legjelentősebb tárgyak is szerepelnek a kiállításon: többek között a marosfelfalusi fibula, a dédabasztralepi aranygyűrű, a mezőmadarasi és erdőszengyeli dák kincsek. „Az említett tárgyak azon túl, hogy a katonai elitek jelenlétét bizonyítják, formailag eltérnek az egyszerű fegyvertípusoktól, gyakran inkább műalkotásoknak tekinthetők. A társadalom tagjai közül a harcosokat tekintik a legtöbb technikai újítás letéteményeseinek. A fegyverre és katonai felszerelésre irányuló igé-

nyük hozta létre a legősibb időktől fogva az előállításukat biztosító kézművesipart és a sajátos fegyverkészítési technológiákat. A harcmezőn és a békés hétköznapiakban is fontos volt számukra a reprezentáció, melyet fegyverzetük és felszerelésük minősége biztosított” – írják a tárgyakról a szervezők.

A stílusosan, a régészeti osztály várbeli épülete előtti téren sorra kerülő, római viseletben ört álló katonák körében megtartott tárlatnyitón sorrendben elsőként Ötvös Koppány Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója szólalt fel, aki elmondta: a napjainkban már közvetlen közelünkben is zajló háborúk ráirányítják a figyelmünket a külön-



Fotó: Nagy Tibor

böző, fegyverekkel viselt konfliktusokra. – A jelen valósága, a precíziós fegyverek, robotok, műholdak, internet és kiberháború kapcsán gyakran felvetődhet bennünk a kérdés, hogy hogyan jutottunk el ideig? Kétségtelen, hogy az emberi kreativitás talán sehol másutt nem tobzódott olyan mértékben, mint a fegyvergyártásban. Dávid parittyájától a katonai drónok harcáig hosszú út vezetett. Ennek a különböző állomásait próbálja megragadni a kiállítás anyaga. A hadviselés története ilyen értelemben a technológiai fejlődés története is, amelynek számos pozitív hozadéka volt és van, elég, ha csak az orvostudományra gyakorolt jótékony hatásáról beszélünk. De a fegyverek története hordozói, használói, tulajdonosai története is. Ezen a kiállításon nemcsak a fegyverekről, hanem használóikról is szó esik. A tárgyi valóság osztályozása mögött felvillantjuk az embert, a mindenkor fegyverhordozót, a társadalom szövetében különleges státusnak, presztízsnak örvendő szereplőt vagy szereplők

csoportját – mondta Ötvös Koppány Bulcsú, majd Nicoleta Man, a régészeti osztály vezetője, a tárlat kurátora tartott rövid értékelést a fegyverek kultúrtörténetéről.

A kiállítás megnyitója a Tiberius vonásnégyes játékaival ért véget, ezt követően román és magyar nyelven zajló tárlatvezetésre hívták a szép számú közönséget, amelyet az készülégesen el is fogadott.

A múzeum régészeti osztálya által szervezett rendhagyó tárlat több mint 500 tárgyat vonultat fel, a látogatók a katonai felszerelés bizonyos típusait felpróbálhatják, illetve egyes fegyvertípusokkal testközelből is megismerkedhetnek, hiszen a múzeum augusztus végéig a kiállításhoz kapcsolódó eseményekkel, rendezvényekkel, illetve múzeumpedagógiai foglalkozásokkal várja az érdeklődőket. A kiállítás szeptember 17-éig látogatható, keddtől péntekig 9 és 17, szombat és vasárnap 10 és 14 óra között (hétfőn zárva). A belépőjegy ára 15 lej. A kedvezményes nyugdíjasbelépő 7, a diákjegy 3 lejbe kerül.



MAROSSZENTKIRÁLY

Szerkesztette: Nagy Székely Ildikó

Elkészült a bölcsőde



Bharta Szabolcs

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

az építkezési anyagok, az államkasszából kaptak kiegészítést a költségtöbblet fedezésére. A munkálat tavaly tavasszal kezdődött, és nemrég fejeződött be, az épület átadása, a felszerelés megvásárlása, illetve az engedélyek beszerzése következik.

Bharta Szabolcstól rengetegen érdeklődtek már az új bölcsődéről, ami negyven gyermek befogadására lesz alkalmas. Remélhetőleg szeptemberben megnyithatja kapuit az aprónép második otthona. Egy hasonló létesítményt a községhez tartozó Náznánfalván is szeretne építtetni az önkormányzat.

Válaszra várnak uszoda-ügyben

Az Országos Beruházási Társaságon (CNI) keresztül a polgármesteri hivatal tavaly egy nagy méretű, kétmedencés uszoda építésére nyújtott be pályázatot. A helyi szabadidős, illetve sportolási lehetőségeket gazdagító létesítmény a Maros utcában, az egykori állatiac területén kapna helyet. Gál Sándortól megtudtuk, hogy két kisebb, magántulajdonban levő uszoda már van Szentkirályon, az önkormányzat beruházása – a megpályázható prototípus szerint – azoknál jóval nagyobb lenne, így a helyi iskolásokat akár csoportosan is fogadhatná. Az önkormányzat egyelőre a pályázat elbírálására vár. Ha zöld utat kapnak, és sikerül megvalósítani az elképzelést, a helyi lakosság kedvezményesen látogathatná a létesítményt. A fennmaradó területre a korábban tervezett zöldségpiac is helyet kapna, a prioritás azonban az uszoda – szögezte le az alpolgármester.

Tavaly februárban számoltunk be arról, hogy az Anghel Saligny

országos beruházási programon keresztül a község 23 utcájának aszfaltozására pályázott az önkormányzat. Az összesen 8 kilométernyi útra vonatkozó pályázat nyertesnek bizonyult, a szerződés alá van írva.

– Remélhetőleg idén elkezdődik a megvalósítása – jegyezte meg a polgármesteri hivatal tanácsadója. A Környezetvédelmi Alapnál iskolafelújításra, valamint több ingatlan – az orvosi és az állatorvosi rendelő, a náznánfalvi kultúrotthon és egy magántömbház – energetikai hatékonyságának növelésére nyújtottak be pályázatot. A hőszigetelés terén sikerrel jártak, az iskolafelújítás kapcsán még nem kaptak választ.

Önerőből végzett munkálatok

Helyi forrásból bővítették a szennyvízhálózatot és a közvilágítást, továbbá járdákat építettek, és a település három nagy utcájában – Új, Maros és Völgy –, valamint a Dombalja és a Szövetkezet utcában esővíz-elvezető rendszert építettek, építenek ki. Egyes helyeken ottjártunkkor is javában folyt a munka. Szintén önerőből hozott létre az önkormányzat egy parkolót a református templom előtt.



A továbbiakban helyi költségvetésből szélesítik a Maros utca forgalmasabb szakaszát, az útszéli sáncot pedig lefedik. Ezt a munkálatot a Virág utcában már elvégezték, ott a lefolyórendszert is rendbe tették. Ugyancsak saját forrásból végeztek kisebb felújítási munkálatokat a náznánfalvi kultúrotthonban és a polgármesteri hivatalban.

Gál Sándortól azt is megtudtuk, hogy a község általános kataszterezési munkálata nagyon előrehaladott állapotban van, hamarosan kifüggesztik az adatokat, hogy az ingatlantulajdonosok ellenőrizhesék. Aki valamivel nem ért egyet, hatvan napig fellebbezhet, utána elkezdődik az automatikus telekeles.

Terelőúterv

Szentkirály nagy gondja a zsúfolt gépkocsiforgalom, ami főleg a reggeli órákban nehezíti a közlekedést.

– A helyzet orvoslása érdekében Mezőpánittal és Marosvásárhellyel közösen készítettünk egy tervet terelőút létrehozására, ami a megyeszékhelyi Metro áruháznál lévő körforgalomtól indulna, elhaladna a vegyi kombinát mellett, és érintené a tárolót, ahol egy híd is épülne. Ezután az utat a náznánfalvi Búza utcával összekötő út következne, majd az ottani mezőgazdasági területek mentén haladna tovább a kerülőút a bergenyei útig, ahol egy újabb körforgalom lenne Panit és Bánd irányába. Jelenleg az előtanulmány készül, majd, ha meglesz a szükséges dokumentáció, pályázati úton próbáljuk megvalósítani a tervet – tájékoztatott Gál Sándor.

Bharta Szabolcs alpolgármestertől megtudtuk, hogy a községen áthaladó DJ152A jelzésű megyei út korszerűsítése első helyen van a Maros Megyei Tanács projektjei között.

Parkolási gondok a hivatalnál

Több szentkirályi olvasónk panaszkodott, hogy hivatalos ügyeik intézésekor nem hajthatnak be gépkocsijukkal az önkormányzati épület parkolójába. A polgármesteri hivatal székhelye mellett található a posta és egy bank is, tehát egy sűrűn látogatott csomópontról van szó, ezért sem értenek egyet némely lakók azzal, hogy a közintézmény parkolója kizárólag a hivatal alkalmazottainak legyen fenntartva, amit sorompó is jelez. A problémát *Bharta Szabolcs* alpolgármesternek és tanácsadójának, *Gál Sándornak* vetettük fel.

– Valóban személyzeti parkolóról van szó, a hivatalba gépkocsival érkezők azonban a megyei úton egé-

szén a Völgy utcáig tudnak parkolni, az út másik oldalán pedig a művelődési ház előtt, illetve végig az út mentén. Mindkét oldalon le van aszfaltozva, rendbe van téve az út. Parkolási lehetőség tehát van bőven, nem muszáj éppen a hivatal előtt megállni – szögezte le az alpolgármester.

– Ugyanakkor az ügyfeleknek kérésre felemeljük a sorompót, a parkolót tehát nemcsak a polgármesteri hivatal alkalmazottai használhatják, hanem azok is, akiknek az intézményben van dolguk. Korlátlanul azonban nem bocsáthatjuk mindenki rendelkezésére – tette hozzá Gál Sándor tanácsadó.



Családi nap és motorverseny

Június 10-én első alkalommal kerül sor a szentkirályi családi napra a helyi Kádár György Kulturális Egyesület szervezésében, a rendezvény partnere a polgármesteri hivatal. A programban gulyásfőző verseny és számos, gyermekeknek szóló tevékenység, például zsákban futás, kötélhúzás, szögbeütő és tollaslabdaverseny, valamint lábteniszbajnokság is szerepel, de az arcfestés és az ugrálóvár sem hiányzik majd, a helyi iskolások pedig ünnepi műsort mutatnak be.

A nyár első hónapja a későbbiekben sem lesz eseménytelen Szentkirályon, ugyanis június 17–18-án a település ad otthont az Enduro motorke-rékpár-versenynek, amelyre más megyékből is jönnek résztvevők. A verseny első napján az időmérős rövid, a másodikon a hosszú távú megmérettetésre kerül sor. A versenypálya külterületen, egy legelőn lesz kijelölve, a második napon a két keréken száguldók útja erdőn át is vezet – tudtuk meg *Gál Sándortól*, a polgármesteri hivatal tanácsadójától.

A Szentkirály nevű települések augusztusi találkozója 11–13-án kerül sor, az együttlétet, amelyen Marosszentkirály is képviseltetik, ezúttal matyó vidéken, a magyarországi Szentistván településen tartják, nem messze Mezőkövesdtől.

Bővült a traktormúzeum állománya

Tavaly októberben mutattuk be olvasóinknak a marosszentkirályi traktormúzeumot, amely a múlt század harmincas–negyvenes–ötvenes éveiből származó, felújított járműveivel országos szinten unikumnak tekinthető.

Az egyedi kezdeményezés ötletgazdájától és megvalósítójától, *Irsai Attilától* megtudtuk, hogy az ősz óta két, 1955-ben, illetve 1956-ban gyártott munkagéppel, egy német és egy francia traktorral bővült a kollekción. Mivel korábban erről nem esett szó, arról kérdeztük a múzeumalapítót, hogy honnan, illetve milyen áron szerzi be az oldtimer járműveket, és mennyibe kerül a felújításuk.

Irsai Attila elmondta, hogy az országból is, külföldről is vásárol régi traktorokat, tudatosan keresi, „vadássza” ezeket a nem túl gyakori lehetőségeket. A múzeumjában kiállított gépekben 99%-ban eredetiek az alkatrészek, a motort is beleértve, ugyanakkor a traktorok értékét az is emeli, hogy megvannak az eredeti irataik.

– Egy régi traktor ára körülbelül ezer eurónál kezdődik, és felmehet öthatszáz euróig. Amiből kevesebbet – mondjuk háromezer példányt – gyártottak, az természetesen többbe kerül, mint az, amiből nyolcezeret. A felújítás költsége két-három ezer euró között mozog – tájékoztatott Irsai Attila.

A múzeum telefonos egyeztetés után látogatható. Irsai Attila csoportot is fogad, már korábban is jártak iskolai osztályok a látványos traktorbirodalomban. Az érdeklődők a 0733-984-626-os telefonszámon vehetik fel a kapcsolatot a múzeum tulajdonosával.



Megnyílt az új játszótér



A szentkirályi Diófa utcában vadonatúj, faelemekből álló, gumiszőnyeges játszótér várja hintázní, csúszdázni, libikókázni vagy homokozni a község legfiatalabbjait. Az önkormányzat helyi forrásból építtette a tetszetős gyermekbirodalmat, amelyet egy korondi cég kivitelezett. Az elkövetkezőkben leaszfaltozzák a tér melletti bekötőutat, hogy a létesítmény könnyebben megközelíthető legyen – tudtuk meg Gál Sándor tanácsadótól.

Eb-selejtező: Zárt kapuk mögött fogadják a szerbek a magyarokat

Az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA) megbüntette a szerbeket, akik így az 50 ezer eurós pénzbírság mellett zárt kapuk mögött fogadják majd a magyar válogatottat az Európa-bajnoki selejtezősorozat szeptemberi fordulójában.

A szerbeknek a márciusi, Montenegró elleni podgoricai mérkőzésen történelemért kell bűnhődniük, amikor szurkolóik diszkriminatív rigmusokat skandáltak. Az UEFA közlése szerint ezzel aktivizálták egy korábbi, Nemzetek Ligája-büntetésüket, amelyet akkor felfüggesztve kaptak. A szerb szurkolók emellett a bolgárok elleni, júniusi, idegenbeli találkozóra nem kísérhetik el a válogatottat.

Az UEFA nem jelzi, melyik meccsre szól a büntetés, az AP hírügynökség szerint ez a magyarok elleni lesz.

A márciusi meccsen házigazda montenegróiakat is megbüntették hasonló okok miatt, nekik 20 ezer eurót kell befizetniük, és a következő hazai meccsükön a lelátó egy részét nem nyithatják meg. Montenegró legközelebb júniusban, ugyancsak a magyarok ellen lép pályára otthon.

Újabb győzelmével feljutott az MTK

Az MTK biztosította feljutását a magyar labdarúgó NB I-be, miután házigazdaként 1-0-ra legyőzte a Kazincbarcikát az NB II utolsó előtti, 37. fordulójának vasárnapi játéknapján. A tabellán harmadik helyezett Ajka is nyert – három góllal a már kiesett, sereghajtó Dorog otthonában –, de pontszámban már nem tudja utolérni az MTK-t, hiszen csak egy forduló van hátra. A bajnok Diósgyőr hazai pályán 12.606 néző előtt az ETO FC Győr 3-1-es legyőzésével ünnepelte sikeres idényét.

A milánói rangadóval folytatódik az elődöntő a BL-ben

Az Internazionale – AC Milan mérkőzéssel folytatódik a labdarúgó Bajnokok Ligája elődöntője. A milánói, városi rangadó 2-0-s Inter-előnyvel indul. A másik visszavágó szerdán lesz, a Manchester City a Real Madridot fogadja, miután az első mérkőzésen 1-1-es döntetlen született. Mindkét találkozó este 10 órakor kezdődik. Televíziós közvetítés lesz az M4 Sporton, a DigiSporton, a Prima Sporton és az Orange Sporton is.

Két magyar vereség a hoki-vb-n

Mindkét eddigi mérkőzését elvesztette a magyar jégkorong-válogatott a világbajnokság tamperei csoportjában. Dániával szoros meccsen, 3-1-re maradt alul az együtes, míg a világranglista-negyedik amerikai csapattól hat góllal, 7-1-re kapott ki.

A dánok elleni mérkőzésen az északiak NHL-es sztárja, Nikolaj Ehlers kezdte a gólgártást, majd a találkozó derekán folytatta ugyancsak emberelőnyben. A becsületgólt Sofron István lőtte a 47. percben, ám Morten Poulsen bombája utat talált a hálóba. Bálizs Bence végül 41 védéssel zárt.

Az Egyesült Államok elleni összecsapást bátran kezdte a magyar együttes vasárnap, és Sofron István révén a vezetést is megszerezte az 5. percben. Az előny azonban gyorsan elolvadt, gyors válasz érkezett a tengerentúliaktól, akik ezután nagy mezőnyfölényben hokiztak, és még az első szünet előtt fordítottak. A folytatásban már érvényesült a papírforma.

A magyarok számára ma, romániai idő szerint 20.20 órakor a franciák elleni, benmaradás szempontjából fontos összecsapás következik.



Papp Kristóf (b) és az amerikai Drew O'Connor a jégkorong-világbajnokság második fordulójában játszott Egyesült Államok – Magyarország mérkőzésen a finnországi Tamperében 2023. május 14-én. Fotó: MTI/Illyés Tibor

Négy gól előny a 2. liga döntőjében

Bálint Zsombor

Oda-vissza rendszerben rendezik meg végül a teremlabdarúgó 2. liga döntőjét, amelyen a két feljutó csapat találkozik. Az első meccset Ma-

rosvásárhelyen játszották, a CSM a Mausoleul Mărășești csapatát fogadta, és négygólos előnyt szerzett a vasárnapi, idegenbeli visszavágó előtt.

A párharc azért is érdekesnek



A Marosvásárhelyi CSM csapata

Fotó: Nagy Tibor.

ígérkezett, mert a marosvásárhelyi együttesben többségében fiatal és nagyon fiatal játékosok szerepelnek, akik azonban nagyon jól elsajátították a sportág abécéjét, míg az ellenfélnél az 1. ligát is megjárt, tapasztalt játékosok alkotják a keretet, akik alapvetően a nagypályás fociból tértek át a teremváltozatra.

A meccs elején kicsit elaludtak Kacsó Endre legényei, s már a 26. másodpercben gólt kaptak, ezt követően azonban lassanként a maguk javára billentették a mérleget. A találkozón jól észlelhető volt, hogy a kispálya taktikai elemeit jobban ismerik a házigazdák, a vendégek ezt nagyobb fizikai erővel próbálták elensúlyozni, így egy ideig tartották az előnyt, ám a 8. percben egy szöglet után Láposi egyenlített, majd Dobai fejezett be egy klasszikus teremfocisjátékot: a kapufa tövében várta Nagy Tamás passzát. Szünetig pedig Láposi növelte az előnyt egy lecsorgó labdából.

Viszlát szeptemberben!

Bálint Zsombor

A marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata megnyerte a Zsilvásárhely elleni helyosztó visszavágóját, egyben a párharcot és az alsóház első helyét is. Ezzel lezárult az élvonalba való visszatérés idénye, és máris lehet találgatni, ki marad, és milyen erősítések várhatók, hiszen jövőre a felsőházba jutás lenne a logikus lépés.

Zsilvásárhely, akárcsak a Ligetben, hiányos csapattal állt ki a visszavágóra is, ám a CSM is elengedte korábban Gajovićot, aki az idény utolsó felében minden meccsen bekötözött kézzel játszott, s minden bizonnyal műtétre szorul. Ugyanakkor már az első mérkőzésen is látszott, hogy a fiatalokból álló, második marosvásárhelyi vonal sokkal jobb, mint az ellenfél, és ez a visszavágón is megmutatkozott. Valamennyi játékos tíz percnél többet tölthetett a pályán ezúttal is, és mindenki szerzett pontokat.

Nagyon nehezen lendültek bele a csapatok, az első három (!) percben egyik fél sem talált be. Végül Sánta törte meg a jeget, és megszerezte a vezetést, amit a marosvásárhelyiek nem is engedtek ki a kezükből a végéig, előnyük pedig folyamatosan nőtt a találkozó folyamán. Az alacsonyabb összpontosítási szintet a triplák csupán 25%-os értékesítéséből szűrhetjük le, ugyanakkor közelről 78% (!) volt a mutató, ez viszont azt mutatja, hogy a hazaiak nemigen helyeztek nyomást a dobójátékosra, a legtöbb kétpontos ziccerből született.

A játékosok számára most a jól megérdemelt vakáció következik, annál komolyabb munka vár viszont a klub és szakosztály vezetőségére, mert egyrészt elő kell teremni az anyagi hátteret a következő szezonra, és a lehető legjobb keretet kell összerakni. Talán lesznek olyan játékosok is, akikről sajnálattal meg kell majd

válni, azonban erősítésre mindenképpen szükség lesz. Az ezekről szóló hírekre várva – viszlát szeptemberben!



Fotó: a Zsilvásárhelyi CSM közösségi oldala

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, helyosztók:

* döntő (négy győzelemig tartó párharc): 1. mérkőzés: Nagyvárad CSM – Kolozsvári U-BT 79:73 (1-0).

* a 3. helyért (három győzelemig tartó párharc), 1. mérkőzés: Bukaresti Rapid – Nagyszebeni CSU 83:72 (1-0).

* a 11. helyért (két győzelemig tartó párharc), 2. mérkőzés: Zsilvásárhelyi CSM – Marosvásárhelyi CSM 58:94 (0-2).

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, alsóházi rájátszás, 3. kör, 2. mérkőzés: Zsilvásárhelyi CSM – Marosvásárhelyi CSM 58:94 (11-22, 20:29, 12-21, 15-22).

Zsilvásárhely, városi sportcsarnok, 400 néző. Vezető: Bogdan Podar (Kolozsvár), Ioana Drăgoi (Temesvár), Alexandru Nicolae (Bukarest). Ellenőr: Bedir Sefer (Corabia).

Zsilvásárhely: Gheorghe 16 pont (2), Ilie 11 (2), Berculescu 11 (1), Troupe 9 (2), Weinberg 6 (1), Bărăgan 3 (1), Penciu 2, Berca, Toropu, Mitu. Kispadon: Kottasz.

Marosvásárhely: Șolopa 14 pont, Nistor 13 (1), Martinić 11 (2), Lowrance 9 (1), Mathis 9 (1), Sánta 8, Borșa 8, Bölöni 7 (1), Solyom 6 (1), Mureșan 5, Person 2, Szilveszter 2.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 2. liga, döntő, 1. mérkőzés: Marosvásárhelyi CSM – Mausoleul Mărășești 6-2 (3-1)

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 100 néző. Vezető: Florin Anca (Déva), Constantin Popescu (Țicleni). Tartalék: Ovidiu Luca (Karácsonkő). Ellenőr: Marius Năstasă (Karácsonkő).

Gólszerzők: Mojzi (8.), Dobai (9.), Láposi (17.), Nagy N. (24.), Nagy T. (35 – hatméteresből), Ördögh (62.), illetve Mănilă (1.), Grigoraș (29.).

Sárga lap: Dobai (9.), illetve Lupu (9.), Grigoraș (36.).

Marosvásárhely: Nagy F. – Nagy T., Mojzi, Dobai, Nagy N. (Varga, Nicola, Ördögh, Papp, Văidean, Láposi).

Mausoleul: Mihalache – Nistor, Lupu, Mănilă, Strat (Vodă, Magiaru, Grigoraș).

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Hamarosan itt vannak az új MacBookok

Az Apple, amely az iPhone-okkal szerzett hatalmas hírnevet, nagyon úgy néz ki, hogy elkezdte a profilváltást. Míg évekként elszármazt nagy várakozás övezte a szeptemberben megjelenő telefonokat, mostanra ez nagyon alábbhagyott, ami annak is betudható, hogy az elmúlt években semmi újdonsággal nem állt elő az almás vállalat, legalábbis a telefonok tekintetében. A számítógépek és különösen a laptopok esetében már más a helyzet, mostanra ezeket övezi egyfajta ováció, nem alaptalanul.

Amióta a cupertinói techóriás piacra dobta saját fejlesztésű processzorait – idestova három éve –, nagymértékben megugrott a számítógépei iránti kereslet, aminek az okai között szerepel a megbízható, gyors és az

energia szempontjából kimagaslóan hatékony konstrukció. Az M1 megjelenését követően rengeteg Apple-felhasználó lecserele az Intel processzorral gyártott gépét, ezen a trenden pedig még egy hatalmasat lendített az erősebb lapkák megjelenése. Ha pedig igazak a hírek, hamarosan itt vannak az új gépek, amelyek számos felhasználó már tükön ülve vár.

Mark Gurman, a Bloomberg hírgyűnőkségek elemzője, aki mindig valós és naprakész információkat tár az olvasók elé, nemrégiben arról számolt be, hogy már jó ideje javában folyik egy nagyobb méretű MacBook Air előkészítése. Az ezzel kapcsolatos első pletykák még 2021 elején láttak napvilágot, a potenciális vásárlók azóta bizakodnak. A napokban



13 és 15 colos MacBook Air, illusztrációkonceptió

Forrás: Bloomberg



MacBook Pro-konceptió

Forrás: Bloomberg

felröppent egy hír, ami előrevetíti a sokak által várt újdonság érkezését, ez pedig nem más, mint hogy az Apple felpörgette a 15 colos panelek gyártását. Ami egyértelműen azt jelenti, hogy érkezni fog valami ebben a méretben. Másfél évvel korábban a cég kivette a MacBook Pro ezen méretosztályban játszó variánsát, aminek a helyét a 16 colos kialakítás vette át. Ennek fényében szinte biztos, hogy az új panel egy MacBook Airben fog helyet kapni, hacsak nem készülnek valami igazán óriási iPaddel. Erre viszont kevés az esély, mert a táblagépek komoly felhasználói, azaz azok a személyek, akik iPad Prót vásárolnak, az eladási statisztikák szerint előnyben részesítik a 11 colos kialakítást a 12,9 collal szemben, tehát nem valószínű, hogy egy ilyen brutális méretű táblagép van készülőben.

A feltételezett 15 colos MacBook Air mellett érkeznek egy új 13 colos Air és egy felújított 13 colos Pro is. Utóbbi azért érdekes, mert az M2-es processzorral szerelt 13 colos MacBook Pro bemutatásakor az elemzők azt boncolgatták, hogy biztosan maradt Cupertinoon raktáron néhány váz, amit el kell adni, máskülönben az Apple maradt volna a 14 és 16 colos verzióknál a Pro laptopok szegmensében. Ezek szerint van még tervük a 13-ossal is. Arról nem is beszélve, hogy a felsorolt három számítógép közül az egyiket már a június 5-i WWDC-rendezvényen le fogják leplezni, tehát addig nem kell sokat aludni. Ugyanakkor debütál a MacOS 14, amely Gurman szerint nem hoz semmiféle nagy újdonságot. Ettől függetlenül bizhatunk abban, hogy az elemző most az egyszerűen téved.

Most akkor ki a jobb?

Globális szinten – a diktatúrákat leszámítva – mindig létezett a konkurencia. Ez igaz a tech iparágra is. Azonban nem egy esetben a felhasználók között nagyobb a harc, mint a gyártó vállalatok között. Természetesen ők is harcolnak egymással, de általában nem mennek el egymás utálatáig, ami számos „hívőre” jellemző. Ékes példa a vállalatok közötti barátságra, hogy a Microsoft-alapító Bill Gates kölcsönzött pénzt Steve Jobsnak és Steve Wozniaknak, hogy tudják elindítani az Apple-t, amely aztán éppen Gates cégének a legnagyobb konkurenciája lett. Persze fel lehet tenni az örökös kérdést: ha a Microsoft-alapító előre látja, hogy kinek segít, vajon adott volna-e kölcsön? Erre a kérdésre nem tudjuk a választ, ahogyan azt sem lehet megmondani, hogy mit mondana ma erre Bill Gates, az viszont biztos, hogy sokkal unalmasabb lenne a techpiac. Szerencsére nem így történt, ennek köszönhetően pedig szinte naponta megjelenik egy-egy részletkülönbség az operációs rendszerek között, ami kibontja a vitát.

A felhasználók egy része például azért választ Androidot, mert az testre szabhatóbb, nagyobb a választék különböző témákból, nagyobb eséllyel kompatibilisek az eszközök egy harmadik fél gyártmányával és meg lehetne sorolni. A másik tábor pedig az ígért biztonságért választ iPhone-t. Azonban van egy olyan tényező, amiben az iPhone-ok operációs rendszere, az IOS köröket ver az Androidra, és ez a frissítési ráta.

A legújabb adatok szerint ugyanis az iPhone-ok jelenleg mintegy 81%-a az IOS 16

valamelyik változatát futtatja, amely a legfrissebb operációs rendszer. Az egyel korábbi változatot, az IOS 15-öt az eszközök 15%-a, míg a korábbi verziók a jelenleg használatban lévő eszközök 4%-án találhatók meg. Ezzel szemben a 2022 februárjában debütált Android 13-at a felhasználók mindössze 12,1 százaléka telepítette. A statisztikák értelmében a 2020-ban megjelent Android 11 a leginkább használt változat, amely ezen piac 23,5%-át fedi le. A képeletbeli dobogó második helyén van az Android 10, amit 2019-ben mutattak be, bronzérmes lett a 2021-es Android 12. A 6 éves Android 8 a piac 6,7%-át birtokolja mind a mai napig.

A vadonatúj Android 14-et idén február közepén jelentették be, és a közelmúltban érkezett meg a Google Pixel készülékekre telepíthető nyilvános béta változat. Az Android 14-ről előreláthatólag a Googel május végén esedékes fejlesztői konferenciáján közölnek majd érdemi információkat. A szoftver végleges változata a nyár vége felé készülhet el. Onnan számítva pedig további hónapok kelhetnek, ameddig minden gyártó átforgalmazza olyanra, ami megfelel az ő felhasználóélményének, azaz beleépíti a saját vizuális elemeit, saját funkcióit és kényelmi, testre szabási lehetőségeit.

Az új IOS bejelentése várhatóan június 5-én, a WWDC-n fog megtörténni. Az új szoftver minden bizonnyal szeptemberben válik elérhetővé minden IOS-felhasználó számára, akinek olyan eszköze van, ami támogatja az új szoftvert. Az Apple általában hat-hét évig is támogat egy készüléket, így a felhasználók

zöme számára nem okoz gondot, mert ekkora időtávlatban mindenki lecseréli a telefonját. Nem melleleg az előzetes információk szerint az IOS 17 főként a stabilitásra, a hatékonyságra és a teljesítménynövelésre lesz kihegyezve. Tehát idén sem kapunk nagy újdonságot, de legalább ismét elmondható, hogy még stabilabb lett az amúgy is immár szinte-szinte betonbiztos rendszer.

Persze felmerül a kérdés, hogy miért nem jó a régi operációs rendszer, miért kell ezt az Apple előnyének felírni. Nos, legyen szó mind a telefonokat, mind pedig a számítógépeket, laptopokat megvezérlő operációs rendszerekről, a frissítés nagyon fontos. Nem azért, mert kapunk néhány új vizuális elemet vagy néhány új funkciót. Persze ezek is hasznosak lehetnek, viszont a biztonságra az elsőd-

leges. Minden új rendszer tartalmaz védelmi funkciókat is, amelyek fejlesztése létszükséglet. Minden évben több ezer kártékony program jelenik meg, amelyek adatokat lophatnak el a gyanútlan felhasználóktól. Ezen adatok között olyan is lehet, amely szó szerint érinti a pénztárcánkat. Ezért szükséges szoftver szempontjából naprakészen tartani az eszközeinket. Értelemszerűen sokan megszoknak egy-egy változatot, és nem akarnak váltani, mert számukra az a kényelmes. Ez érthető, másrészt viszont sokkal rosszabb, ha valaki adatot, pénzt lop tőlünk, így akkor is, ha néha nehéz és egy kis kényelmetlenséggel jár, érdemes frissíteni, mert számos veszélyfaktort ki tudunk zárni. Ezen biztonsági tényező miatt tagadhatatlan az Apple előnye, az összes többi szempont szubjektív, ízlés kérdése.



Android vs. IOS, illusztráció

Forrás: hasznaltalma.hu

Hálaadás és kopjafaavatás Sövényfalván Megújult a református templom

Sövényfalván május első vasárnapján a református templom és a parókia felújítását hálaadó istentisztelettel, kopjafaavatással és az édesanyák köszöntésével ünnepelték. A magyar kormány, Ádámos község önkormányzata, az Erdélyi Református Egyházkerület és a Küküllői Református Egyházmegye támogatásával sikerült felújítani a templomot és a parókiát.

Szer Pálosy Piroska

A május 7-i hálaadó istentiszteleten a szép számban egybegyűlt hívek gyülekezete előtt ígét hirdetett és áldást mondott *ft. Kató Béla*,



az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke. Igehirdetésének központi gondolata az áldozatvállalás volt, mert igazán nagy dolgok ott és akkor születnek, ahol és amikor van áldozatvállalási hajlandóság, cselekedet. A meghívottak közül egyházi és világi előljárók tették tiszteletüket, többek között jelen volt *nt. Kolombán Vilmos József* püspökhelyettes, *Veress Zsombor* egyházmegyei főgondnok, *Szabó László*, az anyaországi testvértelepülés, *Csabdi lelkipásztora*, az ádámosi önkormányzat képviselői és a helyi közösség.

Amint a beszámolóban elhangzott, a parókia tetőzetén 2019-ben elkezdett munkálatokat időnként anyagi gondok terhelték, akadályok, nem várt fordulatok sorozata jellemezte az elmúlt időszakot, de a Jóistenbe kapaszkodva haladtak előre, és sikerült a több mint száz-

húsz éves templom és a parókia felújítását is befejezni. Megújult a tanácsterem, az iroda, a melléképületek, szépen átalakult az udvar berendezése is. 2020–2021-ben a templom és a parókia külső falainak felújításán volt a hangsúly. A parókia egyik szobáját teljesen felújították, az épület alapját megerősítették, 2022-ben pedig a templom teljes belső felújítása is megtörtént.

Első alkalommal istentiszteletet 1900. október 14-én tartottak Sövényfalván az egykor újjáépített templomban. E dátumhoz időzítették a templom előtti téren órségben álló tizenkét kopjafa, valamint a parókia épületén az Erdélyi Református Egyházkerület címerének leleplezését is. A koronavírus-jár-

szültek a kopjafák, ezáltal a bonyhai gyülekezettel való kötelék is szorosabbá válhat.

Székely Szilárd, a Sövényfalvi Református Egyházközség lelkipásztora köszönetet mondott Magyarország kormányának, *Soltész Miklós* államtitkárnak a mérhetetlen támogatásért. A templom és parókia felújítási munkálataihoz szükséges finanszírozás megszerzésében nyújtott támogatásért mondott köszönetet *ft. Kató Bélának*, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökének, a teljes püspöki hivatalnak, *nt. Kolombán Vilmos József* püspökhelyettesnek, *Bíró Istvánnak*, a Küküllői Református Egyházmegye esperesének, az esperesi hivatal minden alkalmazottjának. Hasonlóképp *Ádámos község önkormányzatának* és *polgármesterének*, *Miklós Tibor Lászlónak* mindazért a munkáért, segítségért mondott köszönetet, amelyet a közösség megmaradásáért a fejlődés érdekében tesz, akárcsak *Szilágyi János* gondnoknak, a presbítereknek, feleségeiknek, akik alapembereként voltak jelen az elmúlt években, akikkel egymást erősítve, támogatva szolgálhattak. Hasonlóképp hálás köszönettel illette a sövényfalvi református egyháztagokat, akik szívükön hordozzák az egyházközség sorsát, adományaikkal, kétkezi munkájukkal áldoznak azért, hogy a gyülekezet épüljön és szépüljön. „Emberi természetünkben fakadóan próbálunk fizikailag is nyomot hagyni magunk után. Ugyanakkor valljuk, hogy vándorok vagyunk mi itt, ebben a földi világban, s a sok-sok értelemkeresésünk végső soron mindig egyazon helyre fut: magához a sze-

vány miatt az avatőünnepséget akkor el kellett halasztani, de a leleplezésükre sor került 2020. október 11-én, szűk körű, családias hálaadó istentisztelet keretében.

A második világháború idején, 1944 szeptemberében Sövényfalva hadszíntér volt, és a templom súlyosan megrongálódott. A bejárat elé 1906-ban tizenkét tujafenyőt ültettek, melyek Jézus tizenkét tanítványát jelképezték. Az egykori jegyzőkönyv szerint a templom építői órállóként ültették a tujákat. Az évek során azonban több fenyő elkorhad, és úgy döntöttek, a megmaradt fákat kivágják, helyükbe pedig a 12 tanítványt jelképező tizenkét kopjafát helyeznek. A kopjafákat *Stupár Attila* marosvásárhelyi fafaragó készítette. Az alapanyag érdekessége, hogy az 1880–1890-es években a bonyhai templomkertbe ültetett cserefát vágják ki, ebből ké-



Fotók: Kiss Gábor

retethez. Ahogyan pedig a mai napra készülve megtalált az ige, ismét elmondhatjuk: *Bizony Tőle, Általa és Érte* van minden. Övé a dicsőség mindörökké” – hangsúlyozta *Székely Szilárd* lelkipásztor. *Soltész Miklós*, az egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár üzenetében kifejtette, miszerint Magyarország kormánya fontosnak tartja az egyházak segítségét, és ennek eredményeként 2010 óta több mint 3.700 templom újult meg és több mint 200 új épült a Kárpát-medence magyarok lakta területein. (...)

Az ünnepi alkalmon a vidám gyereksereg mellett a helyi Sövénykék ifjúsági zenekar is fellépett, valamint a nőszövetségi szavalókórus előadásában hallhatták az egybegyűlték *Reményik Sándor* Templom és iskola c. versét. Az istentiszteletet követően a tizenkét kopjafát a nemzeti színű szalag ünnepélyes elvágásával avatták fel, majd nemzeti imánk eléneklésével zárult az esemény.

Sövényfalva a Kis-Küküllő völgyének alsó szakasza kezdetén található. 1332-ben *Sveyn* néven említik először. Neve arra utal,

hogy határában az Árpád-korban gyeptű, sövény húzódtott. A régi templom – mely egyszerű, szegényes, torony nélküli kis épület lehetett – építésének ideje az 1241–42-es tatárjárás utánra tehető. A templom melletti régi haranglábat 1635 körül építették, mely az új templom megépüléséig állt. Az évszázadok során a templomot többször javították, újraszindelyezték, mindez nagy anyagi megterhelést jelentett az egyházközségnek. Az új templom építésének igényét az 1897. évi közgyűlésen mondták ki, a következő évben megkapták az erzsébetvárosi templom tervrajzát, s ez alapján fogtak hozzá az anyagbeszerzéshez. A századfordulón, 1900 februárjában kezdődtek el a templomépítési munkálatok, *Kercsedey Lajos* bethlenszentmiklósi és *Székely János* dicsősöntmártóni mesteremberek jóvoltából. A templom néhány hónap leforgása alatt elkészült, az első istentiszteletet 1900. október 14-én tartották meg. A templomszentelésre 1902-ben került sor. A bejárat előtti térséget 1906-ban parkosították, ekkor ültettek el félkörívben a templom elé a 12 tujafenyőt.



Fókuszban a koreográfusok

A Hagyományok Háza sorozata a mozdulat művészeiről

A Hagyományok Háza színháztermében rendezték május 13-án a Fókuszban a koreográfusok sorozat újabb előadását. A jeles esemény után az egy évtizede elkezdett bemutatókról Szögi Csaba sorozatszerkesztőt kérdeztük.

Dr. Csermák Zoltán

„A néptáncművészet kiemelkedő koreográfusait bemutató sorozat 2014-ben – *Mihályi Gábor* ötlete alapján – indult útjára. A Magyar Állami Népi Együttes vezetője két évre rá kért fel a tánc történeti előadások szerkesztésére. A Bethlen Téri Színház, aminek art menedzserként dolgozom, adott otthont először a programnak: a Zalai Kamaratánc Fesztiválon díjat nyert produkciókból állítottunk össze egy előadást. 2018-ban – a Hagyomá-

nyok Háza székházának, a Budai Vigadó épületének felújítása miatt – szintén e szintén készültünk a következő bemutatóra, viszont 2019-ben már az intézményben tarthattuk a sorozat következő rendezvényét. Mindmáig huszonnégy estet – 2020-21-ben a pandémia miatt, az akkor indult *Folk Stúdió*nak köszönhetően, öt online előadást – láthatott a közönség.

A sorozat ritmusa szerint évente két-két, tavaszi és őszi fellépést tervezünk, mindegyiken két alkotó munkásságát állítjuk színpadra. Nagy örömünkre ezek a bemutatók nemcsak a szakma prominens képviselőinek érdeklődését keltették fel, a nézőtérben a Hagyományok Háza törzsközönsége is rendszeresen helyet foglal.

Az esteken alkalom nyílik egyrészt a színpadi tánc történetben ma már klasszikusnak számító alkotók – mint *Novák Ferenc*, *Timár Sán-*

dor – sokszor lezárt életművének bemutatására, másrészt a még aktív, de szintén klasszikusnak számító koreográfusok pályájának felidézésére. E retrospektív rendezvényeken a nézők az adott kor társadalmi, kulturális, akár politikai befolyásolása ellenére született, örök érvényű összeállításokat láthatnak. Előre is tekintünk, a példaképek mellé egy fiatalabb, a pályája elején munkálkodó vagy aktív időszakát élő művészt választunk, aki már emblemikus, a jelen kort megjelenítő koreográfiájával hívta fel magára a figyelmet. E koncepció alapján a közönség izgalmas esteknek lehet részese: felfedezheti a kiemelkedő – különböző életkorú, hátterű, más-más vidékről érkező – koreográfusok s műhelyek munkáit. Együttal képet alkothat a színpadi megfogalmazás törvényszerű hasonlóságáról és különbségéről;

ezt szolgálja az előadás végén megtartott moderált beszélgetés is.

A szereplők az adott alkotóhoz kötődő csapat vagy csapatok, s a hivatalos táncosok mellett a legjobb amatőr együttesek is színpadra lépnek: így van olyan este, amelyen

három-négy társulat is bemutatkozik.

A tervezésben már 2025 őszénél járok, szerencsére a magyar táncművészet tehetségeiben igen gazdag, így nem fáj a fejem a folytatás miatt.”



Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Logika? – az nincs!

Kuszálék Péter

Lassan rovatot nyithatnék Mindennapos bosszúságaink címmel, a mottója már megvan: „A hülyék mások gondjai miatt pusztulnak el” (a román mondás egy kicsit gördülékenyebb: „prostul moare de grija altuia”). Ez rám vonatkozna, mert jobbra csak én aggódom amiatt, hogy a „tragumúrák” városában nem működnek a dolgok. Aki nem tudná, annak elmondom, miről is beszélnek: évekkkel ezelőtt – lásd: *maszol.ro*, 2018. jan. 9. – Marosvásárhely sz. kir. polgármesteri hivatala kiadott egy magyar nyelvű közleményt, amelyben a város polgárait „tragumúrák”-nak nevezték. Nagy javulást nem látok, már-már az az érzésem, hogy – hivatalon belül és a köznép soraiban – elszaporodott a fejtelenség; pedig gyermekkoromban az a mondás járta: „a fejed azért van, hogy gondolkodd, nem azért, hogy az eső ne essen a nyakadba”.

A múlt kedden is ilyen ügyek miatt panaszkodtam, sebaj, van még bőven. Hogy gyorsabban haladjunk, pontokba szedem.

1. Néhány hete – lassú, de alapos munkával – megstuccolták a fákat. Azóta kizöldült minden, s megmutatkozik az elvégzett munka fejtelensége: az Asztalos utcában a kinőtt levelek körbelombozták az utcai lámpákat, a fény nem találja meg az utat a járda és úttest felé.

2. Petőfi Sándor születésének 200. évfordulóját ünnepeljük – egész évben –, ideje volna a Petőfi téri közbéccé roszdás kerítésére néhány kokárdát tűzni. Esetleg két-három 'piszoárt' működtetni a városban, ahol a húgyúti gondokkal küzdők könnyíthetnek magukon.

3. A múlt héten beszámoltam a szelektív hulladékgyűjtő ünnepélyes felavatásáról. Május 8-ra megtele a papír-karton és a PET-palack szektor, további négy nap után beállt a teljes dugulás. Hahó, polgármester úr! Kinek a dolga, hogy ürtse a 'perselyt'? Ha van rá ember, miért nem végzi a munkáját?

4. Valamit a lakossági fejtelenségről is. Hétfő este kivettem az egyik kukából egy szépen összetekert, csinos vitézkötéssel ellátott línóleumtekerest, és letettem két

kuka közé. A 'hurka' hossza kb. 160 centi volt, ezért kilógott a kukából; átlósan még beférne, de akkor már másnak nincs helye (borizú hang a karzatról: „de igen, a használt macskaalom, mert az apró szemű!”). Ekkora cucc nem fér be a kukába, sem a szemetesautóba. Ha a volt tulajdonosnak egy picivel több esze volna, akkor a tekerest egy nagy konyhakéssel három egyforma darabba vágja, mert azokat már be lehet suttyantani a ládába...

5/a – Hosszabb mese a szupermarketek szokásairól. Kezdetben biztonsági embereket is alkalmaztak, akik a 'bolti szarkákat' voltak hivatottak lefűlelni. Tolvajokat nemigen találtak, de néhány nyugdíjast kiszóltítottak a sorból és megmotozták őket. Mert a logika szerint ők vannak rákényszerülve arra, hogy vajegy 'kettő-ötvenes' konzervet zsebre tegyenek. A reklamálások miatt felhagytak ezzel a szokásukkal. Közben meg is okozták. Leültek és kiszámolták: két ór havi fizetése ötezer lej, az éppen kétezer konzerv, annyit pedig hat

hónap alatt sem forgalmaznak. Nem éri meg a circuszt. Vélhetően a kelet-európai tapasztalataik nyomán gondolták azt, hogy szükség van az efféle szigorúságra. Hát nincs. Vásárlásaim során egyetlen egyszer láttam meg egy (elégge gondozatlan) idős asszonyt, aki két tábla csokit tett a saját szatyrába, majd a kasszáján kifizette a kosárban lévő árut, és még négy csomag cigit vett a pénztárnál (az pedig nem olcsó multság; azért árulják a kasszáján!). Az üzleten kívül aztán szóltam neki: legközelebb a csokoládét is fizesse ki, ha nyugodtan akar aludni. Úgy megrögzte magát, hogy visszafordult, de már nem követtem. Elvégre a kleptomániásokhoz is empátiával kell közelítenünk...

5/b – Az üzletek között nincsenek kedvenceim, csak jobban vagy kevésbé szimpatikusak. Gyakran járok a Sörház utcai üzletbe, de mostanában megint átrendezték a polcokat, s ezzel a megdöbbenéssel minden eddig szerzett piros pontjukat törölték. Nagy nehezen megszokjuk, hogy mi hol van, de ők szükségét érzik az időnkénti átrendezésnek. Néhány éve már elsütöttem az átszervezésre vonatkozó viccet, de mivel nincs ennél találóbb, kénytelen vagyok még egyszer elmondani. Ceau elvtárs idejében született a vicc – az állandó stresszelés fontosságáról –, de a mai körülmények között is aktuális. Egy pasas autóstopra vár a kombinátnál, s a kezében lévő

zsákot időnként megrázza és megforgatja. Egy másik megkérdezi: mire jó ez? – Három tengerimalcot viszek, s időnként átszervezem őket, hogy ne legyen idejük kirágni a zsákot...

Nincs egy hete, hogy átrendezték a polcokat, azóta tanácstalan kóválygókval van tele a bolt. Magam is megjártam, mert a tartós tejet levették a tejtermékek közül, két sorral odébb bukkantam rá. Az 'üzleti politika' jegyében történik a frissítés, mert az ő szaktanácsadójuk szerint sétáltatni kell a vevőket, mert akkor többet vásárolnak. Mese! A vevőknek csak a töredéke megy be konkrét cél nélkül a boltba, a többség pontosan tudja, hogy mit akar vásárolni; az okosabbja pedig vásárlási listával megy. Hiába rendezik át időnként, a tökéletest soha nem érhetik el, így csak a vevőket bosszantják.

Logikát ne keress, mert nincs. Május kilencedikén a következő agyament társításokkal találkoztam az említett üzletben. Egymás mellett és alatt (60x60 cm-es négyzetben belül) a következőket találtam a polcokon: kilós máléliszt, zacskós cappuccinopor, hajfesték, vermuftéleség. Egy másik soron: macskatáp, budikagylóba akasztható illatosító, gyömbérsör, körömlakk. A hónapokkal korábban látott 'eltárolásnak' azonban még nem akadt társa: az eperizú gumióvszert a desszertpolcra tették.

Na, Hermina, erre varrjál gombot!

Országos Kurutty vetélkedő Szatmárnémetiben

Petőfi-émlékév lévén, „jutott eszembe számtalan, szebbnél szebb gondolat”, de leragadtam Pataki Enikő igazgatónő szavainál, hogy mit is gondolt, amikor elolvasta a soron következő, már sokadszorra sorra kerülő országos általános vetélkedő átiratát. Nagyon komolyan hangzott, de a verseny valódi neve, a Kurutty már mosolyt is fakasztott arcára. A nagynevű szatmárnémeti Kölcsey Ferenc főgimnáziumra hárult az idén az országos Kurutty vetélkedő megszervezése, hisz a nagy járvány előtt, annak rendje és módja szerint, az országos viszonylatban első helyezett a Kölcsey Ferenc főgimnázium csapata volt.

A kölcsések jelesen vizsgáztak vendégfogadásból, szervezésből egyaránt. Bellusa Éva és Csizsár Éva megyei szervezők bokros teendők mellett taxis szerepet is vállaltak, Leiti Mónika tanítókért felelő tanfelügyelővel együtt, hisz a felismerhetetlenségig bebukolt főtéren csak a saját városát tenyereként ismerő ember tudott eligazodni.

Kurkó István, a Kurutty lelke hangsúlyozta, hogy a felkészülés és megmérettetés során szerzett tudás által a gyerekek könnyebben megértik a természet, a világ működését, és ez egész életükben hasznukra válik. A kávéház, az észérvek, a logikus gondolkodás csatája a gyerekek gondolkodásmódjának formálását igazolja, hisz egymást meghallgatva, egymásra figyelve érvelni lehetett modern korunk 12 sarkalatos, gyermekek számára fontos problémáit, amire honatyáinknak is illelne figyelniük.

A Klapka-zenére írt karcfalvi indulóra a mi lábunk is sebesen kopogott, hisz rímekben, ritmusban, szövegben dobogtatta meg szívünk, lelkünk.

A Kurutty verseny nagy hozadéka, hogy barátságok szövődnek az Erdély minden sarkából összesereglett gyerekek, pedagógusok, szülők között, hisz a szervezők a vendéglátók is.

Örvendtes, hogy olyan képviselő is van, Nagy Sza-

bolcs úr személyében, aki hasznos tanács helyett „kalácsot” is képes adni, hisz gyermekei révén régi kuruttyosként házigazda szerepet vállalt, és nem csak nagy szavakkal, ígéretekkel dobálózott.

Ami a szatmári ottlétünkkel megfogott, az a közvetlen emberi kapcsolat mind a Pataki Enikő igazgató asszony, Leiti Mónika tanfelügyelőnő, a kölcsések tanítók csapata, mind a megyei szervezők részéről, akik időt, energiát nem kímélve végig melletünk voltak munkában és szórakozásban egyaránt.

Nem felejtjük a kis kölcsések verseit, énekeit, valamint az aprók csodálatos csemettyűszólvóját, ami igazi balzsam volt lelkünknek. Köszönjük mindannyiuknak!

Dicséret illeti a lelkes felkészítő tanítókat, tanárokat, szülőket! A legnagyobb dicséret a 9 kuruttyoló csapat gyermekeinek jár, akik, végigjárva a körzeti, megyei vetélkedő lépcsőfokait, megállták a helyüket az országos megmérettetésen.

Maros megyét az országos szakaszon a Liviu Rebreanu iskola Kishuszárók2 csapata képviselte, derekasan helytállva. Fodor Hunor Győző, Sente Édua Zsanett, Pinty Ágota, Bara Dániel sokat tudna mesélni a szatmári napokról és az azt megelőző felkészülésről. Ügyszintén a felkészítőik: Nagy Árkosi Éva, Jánosy Zsuzsanna, Barabás Enikő, Tot Hajnal tanítónők, akik komfortzónájukból kilépve felvállalták e nem könnyű, de hálás feladatot.

Megyénkben nem örvend nagy népszerűségnek a Kurutty verseny, mert „nagyon melós”, de remélem, hogy a közeljövőben többen nyitnak e mozgalmas, kreatív szemléletmódváltás felé.

Köszönjük a csíkszentdomokosi Kurutty lelkes csapatának és a házigazda szatmáriaknak, hogy ilyen élményben lehetett részünk!

Szilágyi Hajnal,
a Maros megyei Kurutty szervezője



Bírálbizottsági tagok jelentkezését várjuk

Marosvásárhely Megyei Jogú Város Helyi Önkormányzata olyan független (projektértékelő) szakértők jelentkezését várja, akik tagjai szeretnének lenni a 2023. évi helyi költségvetésből finanszírozott kulturális projektek témakörében benyújtott pályázatok bírálóbizottságának (illetve az óvasokat elbíráló bizottságnak). Pályázatokat a következő területeken lehet kidolgozni: fesztiválszervezés; előadóművészet (színház-, tánc- és zeneművészet stb.); vizuális művészetek (festészet, szobrászat, grafika, fotóművészet, filmművészet, utcai művészet, valamint kuratori projektek stb.); kultúra általi oktatás-nevelés; digitális művészet és új média (multimédiás tartalmak online környezetben); évfordulók/megemlékezések, tudományos konferenciák/kongresszusok, illetve kulturális szimpóziumok; vendég(előadó)ként való részvétel különböző fesztiválokon, előadóművészeti versenyeken, előadásokon, kiállításokon, (tudományos) konferenciákon/ kongresszusokon, továbbá nagyszabású hazai és nemzetközi versenyeken; valamint kiadói projektek.

A szakértőknek a jelentkezésüket május 10-től május 24-ig kell benyújtaniuk a proiectcultural@tirgumures.ro címre küldött elektronikus levél formájában. A szakmai önéletrajznak – a jelentkező személyazonosító adatain kívül – tartalmaznia kell a végzettségre vonatkozó információkat (az utóljára megszerzett/ legmagasabb végzettséget igazoló oklevél), továbbá a jelenlegi munkahelyre és a betöltött tisztségre, az elvégzett projektértékelői/projektmenedzseri tanfolyamokra, illetve a kulturális téren szerzett ilyen jellegű szakmai tapasztalatokra vonatkozó adatokat.

Nem jelentkezhet az a személy, aki:

- 3 (három) évnel kevesebb szakmai tapasztalattal rendelkezik a közművelődés terén;
 - támogatási kérelme(ke)t nyújtott be a pályázat keretében;
 - támogatásra pályázó projektet kivitelező/megvalósító csapat tagja;
 - szerződéses kapcsolatban áll valamely pályázóval (pályázatot benyújtó jogi személlyel);
 - partnerként szerepel valamely pályázatban vagy szerződéses kapcsolatban áll valamely pályázatban partnerként szereplő személlyel.
- A független szakértők a bírálóbizottság tagjaiként kifejtett tevékenységükért a hatályos jogszabályokban előírt tiszteletdíjban részesülnek.

Soós Zoltán polgármester



radio.kptv.ro



Az Európai Unió
támogatásával
NextGenerationEU



Nemzeti Helyreállítási és
Rezilienciaépítési Terv

Sajtóközlemény

NHRT: Pénzeszközök Románia korszerűsítésére és megreformálására

Marosvásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala kedvezményezettként aláírta a 2023. március 31-én kelt C311B0122000090. sz. támogatási szerződést, amely az **Elektronikus vezérlésű, szelektív hulladékgyűjtő szigetek kialakítása Marosvásárhely Megyei Jogú Város területén** elnevezésű projekt megvalósítását célozza. A szerződés a Nemzeti Helyreállítási és Rezilienciaépítési Terv (Planul Național de Redresare și Reziliență – PNRR/NHRT) Hulladékgazdálkodás elnevezésű 3. komponense keretében jött létre. A projekt pontosabban **A városi hulladék integrált kezelését ellátó rendszerek megyei vagy városi/községi szintű fejlesztése, korszerűsítése és kiterjesztése** elnevezésű, illetve II. jelű beruházás egyik alberuházásának a része, amelynek jele II.B, elnevezése pedig **Elektronikus vezérlésű, szelektív hulladékgyűjtő szigetek kialakítása**.

A projekt célkitűzése szelektív hulladékgyűjtő szigetek (konténeregyüttesek) kialakítása és elektronikus vezérlőrendszerrel történő ellátása. A szigetek a következő, szelektíven gyűjtött hulladékok kezelését látják majd el: karton- és papírhulladék, műanyag és fémhulladék, üveg, valamint biológiailag lebomló, illetve maradványhulladék. Ebben az értelemben az **Elektronikus vezérlésű, szelektív hulladékgyűjtő szigetek kialakítása Marosvásárhely Megyei Jogú Város területén** című projekt a helyi hulladékgazdálkodási rendszerek bővítési, korszerűsítési folyamatának a felgyorsítását célozza, illetve a szelektív hulladékgyűjtésre összpontosít. A beruházás révén a város 200 darab elektronikus vezérlésű, szelektív hulladékgyűjtő szigetet (szelektív hulladékgyűjtésre alkalmas digitalizált konténereket) fog beszerezni. A berendezések a rongálást és a jogosulatlan hozzáférést megakadályozó védelemmel, illetve a jogosult természetes személyek hozzáférését biztosító digitális vezérléssel rendelkeznek. Minden ilyen berendezés legalább 200 lakost, illetőleg lakást/háztartást fog kiszolgálni; az érintettek hozzáférését szigetenként 200 – a támogatásból megvásárolt – beléptetőkártya fogja biztosítani.

A projekt összértéke: **22.187.436,95 lej.**

A projekt kivitelezésének időtartama: a 2023. március 31-től 2024. december 31-ig tartó időszak.

Románia Nemzeti Helyreállítási és Rezilienciaépítési Tervének a közvetítésével európai és hazai pénzforrásokból finanszírozott pályázat, amelyet a Fejlesztési, Közhasznú Beruházási és Közigazgatási Minisztérium bonyolít le.

A közlemény tartalma nem tükrözi kötelező módon az Európai Unió vagy Románia Kormánya hivatalos álláspontját.

NHRT: Az Európai Unió támogatásával – A NextGenerationEU eszközzel

<https://mfe.gov.ro/pnrr>

<https://www.facebook.com/PNRROficial/>

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (19600)

ELADÓ mosógép és LED-es tévé. Tel. 0740-527-205. (19601)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (19580-I)

CÉG régi házak teljes felújítását, bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (19587-I)

KERÍTÉST készítenek, javítunk, házbontást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (19587-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0725-147-095, István. (19338)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (19507)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0725-147-052, Balázs. (19338)

A DENNIS METAL RECYCLING KFT. begyűjt autókat a rablaprogram keretében vagy ócskavasnak. Biztosítjuk a forgalomból való kivonást és a szállítást. Tel. 0755-517-698. (23473)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Mindenféle építkezési anyaggal rendelkezünk. Tel. 0725-147-052, Csaba. (19339)

FÜNYÍRÁS, kerttakarítás, fakivágás. Tel. 0770-621-920. (19587-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (19609)

KÉSZÍTEK kerítést, lerakok járólapot, szigetelek polisztrénnel, készítenek tetőt, és más, ház körüli munkát vállalok. Tel. 0759-552-041. (19598)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szalagfüggönyöket, szúnyoghálót. Tel. 0744-121-714. (19665-I)

KÉSZÍTÜNK bármilyen típusú háztetőt, vállalunk kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (19668-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegelettel emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, nagyapára, apósra, a nagyernyei id. SZÓCS DÉNESRE halálának 7. évfordulóján. Áldott, szép emléket szívünkbe zárva örizzük. Gyászoló szerettei. (-I)

Kegelettel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk a vadasi születésű CSIZMADIA KÁLMÁNRA halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerető családja. (19647-I)

Fájó szívvel emlékezünk drága szerettünkre, a maroskeresztúri id. NAGY BÉLÁRA. Ma egy éve távozott örökre közülünk. Emléke szívünkben örökké él. Két fia és azok családja. (19635-I)

Szomorú szívvel emlékezünk a 46 éve elhunyt drága férjre és édesapára, a brassói születésű KÁNTOR GYÖRGYRE. Gondoljanak rá kegelettel! Emléke legyen áldott! Emlékét örzi felesége, Anikó és leánya. (19637)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, testvér, rokon, szomszéd, özvegy KUTASI JOLÁN született FÁBIÁN JOLÁN életének 90. évében megpihent. Temetése május 16-án, kedden 14 órakor lesz a székelykői temetőben. A gyászoló család. (19667-I)

Fájó szívvel búcsúzunk a szovátai születésű SZÉKELY GIZELLÁTÓL. Tünde, anyatársa és apatársa. (-)



Targu Mures
Marosvásárhely

Tájékoztatás gazdasági egységek számára a kereskedelmi tevékenységek véleményezéséről/engedélyezéséről

A termékek és a szolgáltatások piacán folytatott gazdasági-kereskedelmi tevékenységek Marosvásárhely Megyei Jogú Város közigazgatási területére vonatkozó szabályzatát jóváhagyó – 2023. február 23-án kelt – 56. sz. helyi képviselőtestületi határozat értelmében a város közigazgatási határán belül valamilyen gazdasági-kereskedelmi tevékenységet csak azok a gazdasági egységek bonyolíthatnak le, amelyek megszerezték a szükséges **támogató véleményt (avizul de funcționare)**, a **vendéglátóipari működési engedélyt (autorizația de alimentație publică)** és/vagy a **nyitvatartási engedélyt (acordul pentru orarul de funcționare a structurii de vânzare)**.

Tájékoztatjuk azokat a gazdasági egységeket, amelyek már birtokában vannak a **támogató vélemény(ek)nek/a vendéglátóipari működési engedély(ek)nek**, de még nem fizették be a 2023-ban esedékes **évi eljárási illetéket (taxa de viză anuală)**, hogy kötelesek ezt 2023. június 30-ig befizetni, ellenkező esetben a **támogató véleményt** és/vagy a **vendéglátóipari működési engedélyt** semmisnek tekintik.

Az új szabályzat értelmében a **támogató vélemény(ek)/vendéglátóipari működési engedély(ek)** meghosszabbítása/megszerzése érdekében csupán a (piaci) termékek forgalmazását és/vagy a szolgáltatások nyújtását a 2023. évre engedélyező (köz)igazgatási okmány kibocsátását kérelmező nyilatkozatot kell kitölteni. További okmányokra nincs szükség.

Hetrea-Stan Alina
igazgatóhelyettes

Olvassa be a QR-kódot, hogy hozzáférhessen az új szabályzathoz, valamint a véleményezéshez/engedélyezéshez szükséges formanyomtatványokhoz!



Már csak néhány nap van hátra
az egységes adóbevallás
benyújtásának határidejéig

Jövő héten, május 25-én jár le a magánszemélyek által fizetendő jövedelemadó és szociális hozzájárulások **egységes adóbevallása** (212-es nyomtatvány) benyújtásának határideje.

A nyomtatványt azoknak a magánszemélyeknek kell kitölteniük és benyújtaniuk, akik az adóév során egyénileg vagy társulási formában jövedelemre/veszteségre tettek szert Romániában és/vagy külföldön, és az adótörvénykönyv rendelkezései szerint jövedelemadóval és kötelező szociális hozzájárulásokkal tartoznak.

A nyilatkozatot azoknak a magánszemélyeknek is ki kell tölteniük és be kell nyújtaniuk, akik nem szereznek jövedelmet, és a társadalombiztosítási járulék fizetése mellett döntenek.

Javasoljuk, hogy az egységes nyilatkozatot a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően elektronikus úton nyújtsák be:

– a www.anaf.ro portálon elérhető saját virtuális tér (SPV) szolgáltatáson keresztül;

– a www.e-guvernare.ro portálon elérhető „Nyilatkozat benyújtása” szolgáltatáson keresztül, a minősített digitális tanúsítvány alapján;

Az egységes adónyilatkozat papíralapon is benyújtható, közvetlenül az adóhivatal iktatójában vagy postai úton, tértivevényes átvételi elismervénnyel.

Az egységes bevallással kapcsolatos részletes információk a Brosúra linken tekinthetők meg. Emellett az ANAF Facebook-oldalán és YouTube-csatornáján videókat tesznek közzé a nyilatkozat letöltéséről, kitöltéséről és benyújtásáról.

Az adófizetők az alábbiak szerint kérhetnek segítséget az egységes nyilatkozat kitöltéséhez és benyújtásához:

• a központi adófizetési segítő szolgálat – Call center – felhívásával a 031.403.91.60-as telefonszámon;

• e-mailben a <https://www.anaf.ro/asistpublic/> portálon és az SPV szolgáltatásban elérhető kapcsolatfelvételi űrlapon keresztül.

A kommunikációs osztály

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a nyárádremetei születésű

HEGYI LAJOS

életének 83. évében visszatért Megváltójához.

Lelki fájdalmi 1989 óta kínozták, amikor egyetlen fiának életét kioltotta a gyilkos golyó.

Temetése május 17-én, szerdán du. 3 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temető felső kápolnájából.

Búcsúznak: felesége, két testvére, a szovátai rokonok. (19670)

Fájó és szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, anyatárs, keresztmama, rokon, jó szomszéd, a ROMUR Rt. volt dolgozója, a szovátai születésű

SZÉKELY GIZELLA

folyó hó 14-én életének 77. évében elhunyt.

Drága halottunk temetése 2023. május 17-én du. 1 órakor lesz, katolikus szertartás szerint, a marosvásárhelyi református temetőben.

Emlékét örökre örzi fia, Marci, menyje, Csilla és unokái, Tamás és Orsi. (-I)

VÁLOGATÁS AZ ELMÚLT ÉVEK LEGNÉPSZERŰBB KOREOGRÁFIÁIBÓL

15 ÉVES A BEKECS NÉPTÁNCSZÍNHÁZ

PÁROSAN SZÉP...

FOLKLÓR ELŐADÁS

2023. május 22. hétfő, este 7:00 óra
Szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Ház

Helyfoglalás a helyszínen, vagy a 0757.109.450 és a 0740.515.617-es telefonszámokon.
Egy jegy ára felnőtteknek 25 lej, diákoknak 15 lej.



ZENE: TOKOS ZENEKAR
VIDEÓ MONTÁZS: IZSÁK ELŐD

AZ ELŐADÁST SZERKESZTETTE:
GYÖRFI CSABA

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK KEDVEZŐ ÁRON!

EGYES MODELLEK ESETÉN, AKÁR
25% KEDVEZMÉNY!



AZ AKCIÓ MÁJUS 31-IG,
VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit
Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁDTÓ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM



MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel májusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:



Patricia Gucci
GUCCI
Egy sikeres dinasztia története



Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!



Leiner Laura
40 nyári nap

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAG-FÜGGÖNYÖK, ROLET-TÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban.
Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból.
Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés).
Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

A MELINDA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT MUNKATÁRSNÓT keres 45 évtől. Tel. 0747-581-055. (23491-I)

MAROSVÁSÁRHELYI VARRÓDÁBA (a Kövesdomb közelében) VARRÓNÓKET alkalmazunk. Teljesítményarányos fizetés + étel-miszerjegyek. Tel. 0745-354-691. (23497-I)



METSZET
MINDEN KEDDEN
21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával



Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro